

REJESTR POMIARY WŁÓCZNEJ KLESZCZEL Z ROKU 1560

WSTĘP

Miasteczko Kleszczele leży nad górnym Nurcem na południowowschodnim skraju dawnej Puszczy Bielskiej, która do połowy XVI wieku, na mocy prawa wolnego wrębu, należała do mieszczan bielskich¹. Założono je na prawie chełmińskim w 1523 r. na terenie „paszni dwornej kleszczeliazskoj”² w pobliżu wielkosiążęcego dworu myśliwskiego, który był w XIV-XV w. pod zarządem starostów bielskich, a leżał na zachód od Dobrej Wody – miejsca przeprawy średniowiecznego traktu Grodno – Kamieniec – Brześć przez rzekę Nurzec³. Koloniści zgodnie z literą przywileju lokacyjnego mogli otrzymać włóki na terenie „proroblenym” bądź też w przetrzebionej już wtedy puszczy, czyli na tzw. surowym korzeniu⁴.

Pomiara włóczna⁵, nazywana też reformą agrarną, przeprowadzona w XVI w. na terenach W.Ks.Litewskiego nie znajduje swojego odpowiednika w Europie. Wynikała z konieczności gruntownej reformy wielkosiążęcego skarbu, który do tej pory opierał się na ustalonym w miarę realnie systemie powinności i opłat czynszowych⁶. Osiągnięto to przez przeprowadzenie ścisłych pomiarów gruntu według jednolitych kryteriów wraz z ich katastrem. Wytyczanie nowych obszarów nadających się do zagospodarowania i przeprowadzenie ich kolonizacji, a w większości przypadków tylko ich dokolonizowania, oraz danie możliwości przestrzennego rozwoju miast poprzez wytyczanie w ich układach nowych ulic i większej liczby placów, niż to wynikało z aktualnych potrzeb, miało służyć wzrostowi dochodów skarbu wielkosiążęcego. Należy zwrócić też uwagę na to, że urzędnicy skarbowi dysponowali w swej pracy rejestrami pomiarowymi i mieli możliwość dokładnego kontrolowania wpływów z dóbr gospodarskich. Z pomiara włóczną należy wiązać powstanie klarownej sytuacji granicznej i własnościowo-prawnej w miastach królewskich, na terenie starostw, jak również w ich pasach przygranicznych.

Pomiarem dóbr gospodarskich na Podlasiu zajmował się Stanisław Dziewiałowski Skoczek, a po nim dworzanin królewski Andrzej Dybowski, którego pracę nadzorował sekretarz królewski książd Adam Pilchowski. Prace ukończono w 1563 r.

Pomiary wykonane przez S.Dziewiałowskiego nazywano „pomiarą różną”⁷. Są

dzę, że ten typ pomiary polegał na rejestracji całej złożonej mozaiki osadniczej i własnościowo-prawnej, istniejącej w dobrach gospodarskich o konkretnie nie ustalonych wtedy granicach⁸. Dokładna rejestracja sytuacji zastanej na terenach starostw i miast gospodarskich wraz z rozpoznaniem terenowym była podstawą do przeprowadzenia w bardzo krótkim czasie jej regulacji, co nastąpiło w drugim etapie pomiary włócznej⁹. Przeprowadził ją na terenach podlaskich dóbr gospodarskich graniczących z osadnictwem szlachty mazowieckiej Andrzej Dybowski. On to w wyniku komasacji gospodarskiej własności ziemskiej, dokonanej drogą zamian, stworzył jednolite rolne struktury starostw, jak również wytyczył i oznaczył w terenie ich zewnętrzne granice. Wszystko to normował prawnie swoimi listami król Zygmunt August.

Podlaskie rejestry pomiary włócznej zwracały uwagę historyków-edytorów źródeł. Opublikowano drukiem rejestry: miasta Narwi z 1560 r.¹⁰, rejestr pomiarowy starostw brańskiego i suraskiego z lat 1560-1563¹¹, rejestr pomiarowy miasta Suławy z 1562 r.¹²

W rękopisach zachowały się inwentarze starostw mielnickiego i łosickiego z lat 1551-1578, zawierające rejestry pomiary włócznej¹³. Znany jest rejestr pomiarowy Kleszczel z 1560 roku¹⁴. We fragmentach zachował się rejestr pomiarowy włócznej Bielska Podlaskiego¹⁵ i Tykocina¹⁶.

Ustalenie miejsc przechowywania podlaskich ksiąg rejestrów pomiarowych, jak również ich losu nastrocza dużo trudności. Informacje źródłowe o tym są mało precyzyjne. Przedstawiono je tutaj w postaci przykładów, które pochodzą z XVIII i XIX wieku.

1. Rok 1783: Rejestr pomiarowy Kleszczel i wsi miejskich był przechowywany w archiwum miejskim w postaci uwierzytelnionego odpisu w „Księdze praw i przywilejów miasta JKMcI Kleszczel” No 4, f. 5 i dalej¹⁷. Został wypisany w 1783 r. z „oryginalnej księgi lustratorskiej (...) Stanisława Dziewiałtowskiego ziemie podlaską rozmiarzającego, w Archiwum Zamku Białostockiego w swym własnym oryginalnie znajdującej się (...) z rozkazu Zygmunta Augusta przez Andrzeja Dybowskiego [pomiar – przyp. J.Z.] zaczęty, a przez Stanisława Dziewiałtowskiego, dworzanina królewskiego, w roku 1560, z wymiarem i pomiarem całego miasta Kleszczelowi jego wsiow, skończony¹⁸.

2. Rok 1792: „Powziąwszy wiadomość prześwietna ziemia bielska, iż księgi graniczne, lustracje Dziewiałtowskiego i Dybowskiego oraz Gasztoldowskie, z archiwów, tykocińskiego i suraskiego, w czasie niepokoju krajowym, zabrane zostały. Dla odzyskania, do zrchiwów tychże, obligujemy: a najprzód do Branickiej (...) i Piotra Ożarowskiego kasztelana wojnickiego, Felixa Trojanowskiego, Jana Węgierskiego posłów i sędziów granicznych wydziałowych ziemi naszej, Stanisława Barłochowskiego stolnika ziemi bielskiej i komisarza cywilno-wojskowego; do Stanisława Małachowskiego referendarza wielkiego koronnego, marszałka seymowego i konfederacji koronnej, Kazimierza Szepietowskiego wojskiego podlaskiego, komisarza granicznego; Sylwestra Smorczewskiego sędziego wydziałowego granicznego do

Zaleskiej podkomorzyny nurskiej; (...) Jana Czaykowskiego instygatora trybunału koronnego do Wojciecha Rydzewskiego stolnika wizkiego, starosty rajgrodzkiego, o zabrane akta gasztołdowskie grodowe i graniczne i jakie się tylko ziemi znajdować mogą potrzebne, oraz magdeburgii rajgrodzkiej (...)”¹⁹. Szlachta ziemi bielskiej podjęła również decyzję o sporządzeniu, przez pisarzy aktowych, jednego ogólnego dla całej ziemi bielskiej sumariusza wszystkich dokumentów granicznych²⁰. Postulowano też sporządzenie serii granicznych ksiąg sumariuszowych, obejmujących całe województwo podlaskie²¹.

3. Rok 1801: „Pomiar Dybowskiego w roku 1560 zaczęty, a w roku 1563 zakończony, którego (...) oryginał znajduje się w Registraturze Kamery Białostockiej w żółtym pergaminie oprawny pod tytułem „Nowa pomiara starostwa bielskiego roku 1560 (...) gdyby zaś zachodziła wątpliwość, to jest pomiar Dziewiałtowskiego, którego Dybowski kontynuował i poprawiał, u pana obermtmana Bomsdorfa w Hołowieku”²²

4. Rok 1802: (...) pomiar i ograniczenie (...) za Zygmunta Augusta roku 1563 udziałane. Orginał tego dzieła pomiarowego (...) znajdował się w Metryce Litewskiej w zamku wileńskim (...). Akta Metryki Litewskiej, gdzie oryginalny pomiar starostwa bielskiego znajdował się w czasie wojny z zamku wileńskiego zginęły”²³. Ówczesny archiwista i pisarz miejski, a był nim Jaroszewicz, zamieszczając tę informację, powołał się na ustalenia z 1667 roku. W tym samym roku i w tym samym liście Jaroszewicz pisał: „Pomiaru oryginał znajduje się w Registraturze Kamery, w księdze w żółty pergamin oprawnej, a na okładce jest napis „Nowa pomiara starostwa bielskiego w roku 1560”²⁴. Z dalszej części listu wynika, że autorem pomiaru był Andrzej Dybowski²⁵.

5. Rok 1870: Zygmunt Gloger w swym wstępie do Herbarza Ignacego Kapicy Milewskiego pisał: „w archiwum brańskim miała zasługiwać na szczególną uwagę księga pomiarów województwa podlaskiego, dokonana za króla Aleksandra Jagiellończyka, przez dwóch mierników Dybowskiego i Dziewiałtowskiego”²⁶.

6. Rok 1887: Rejestr pomiarowy Narwi z 1560 roku został wydany z księgi, która znajdowała się w wileńskiej bibliotece publicznej w dziale rękopisów. Zaczynał się on na karcie 479²⁷.

Informacje o spuściźnie rękopiśmiennej z czasu pomiary włócznej na Podlasiu, ukazane tu przykładowo w układzie chronologicznym i w swej najważniejszej treści, wymagają omówienia.

A. Istniały dwa rodzaje rejestrów pomiarowych, odpowiadających dwóm etapom jej przeprowadzania. Pierwszą grupę stanowią te, które powstały w czasie prac prowadzonych przez Stanisława Dziewiałtowskiego Skoczka, drugą zaś wytworzył Andrzej Dybowski. Znaczenie tych ostatnich było większe, ponieważ obowiązywały one w pracy kancelarii starostw.

B. Ich wpisy znajdowały się w księgach Metryki Litewskiej.

C. W archiwum ziemskim lub grodzkim brańskim, drohickim i mielnickim funkcjonowały na zasadzie samodzielnych ksiąg. W archiwum brańskim wchodziły one

w skład zasobu aktowego grodzkiego, ponieważ nie występują w spisie akt ziemskich ziemi bielskiej, sporządzonym w 1647 r.²⁸

D. Księgi graniczne ziemi bielskiej, znajdujące się w archiwum brańskim, tykocińskim i surazkim, zostały prawdopodobnie w drugiej połowie XVII wieku lub w pierwszych latach wieku XVIII wywiezione i zdeponowane w innych archiwach.

E. W XVIII wieku rejestr pomiarowy ziemi bielskiej znajdował się w archiwum Branickich w Białymstoku i w archiwum starościńskim w Bielsku na Hołowiesku.

F. Od 1795 r. do 1807 r. rejestry pomiarowe znajdowały się w Archiwum Kamery Wojen i Domen w Białymstoku.

G. Rejestry zgrupowane w jednej księdze przechowywanej w archiwum brańskim zostały w 2 połowie XIX wieku wywiezione do Wilna. Prawdopodobnie trafiły tam też kopie rejestrów przechowywanych dotychczas w archiwach miejskich, miast będących siedzibami starostw.

H. Do zbiorów rękopiśmiennych wileńskiej biblioteki publicznej mogła trafić księga pomiarowa z archiwum brańskiego. Pośrednio przemawia za tym informacja, że rejestr pomiary włócznej miasta Narwi z 1560 r. zaczynał się na karcie 479 nieznannej jednostki archiwalnej.

I. Istotnym dla prób odszukania spuścizny rękopiśmiennej czasu pomiary włócznej na Podlasiu wydaje się być ustalenie, że Zygmunt Gloger nie znał tych rejestrów i dlatego czas ich powstania przesunął się na czasy Aleksandra Jagiellończyka, a fakt podania nazwisk królewskich mierników z lat 1560-1563 wyklucza również możliwość, że myślał on o tzw. gasztoldowskiej księdze granicznej, którą XVII wieczni archiwiści tak opisywali: „Primus liber, inscriptionum registratim scriptus, dictus Gasztoltowski ex arx tykocinensi vigore Constitutionis Regni anni 1607 receptus, incipit anno 1407, partim latino et polonico, partim ruthenico indiomate scriptus, in cuius fine subscriptiones manuum generosorum olim Melchioris Kostro judicis, Adami Mieński subjudicis, Thomae Rytel notarij terrestrium bielscensium extant”²⁹.

Podstawę przygotowania publikacji źródła stanowi rejestr pomiary włócznej przechowywany w Archiwum Państwowym w Białymstoku w zespole „Kamery Wojen i Domen w Białymstoku”³⁰. Znajduje się tam teczka „Archiwum Komisji Boni Ordinis”, działającej w Kleszczelach w 1783 r. Wśród zgromadzonych materiałów rękopiśmiennych jest księga oprawna w sztywne okładki, o wymiarach 21x34,5 cm, licząca 38 kart. Zawiera ona kopie: przywileju lokacyjnego Kleszczel z 1523 r.; rejestru pomiarowego miasta i wsi do niego należących z 1560 r.; listu króla Zygmunta Augusta do mieszczan kleszczelewskich z 1568 r.; przywileju Stefana Batorego z 1576 r.

Rejestr będący podstawą wydania jest kopią sporządzoną w 1783 r. w kancelarii miejskiej, w oparciu o rejestr znajdujący się w „Księdze praw i przywilejów miasta JKMci Kleszczel”³¹ i podpisany przez Pawła Szumowicza, prezydenta miasta i Jerzego Szumowicza, sądowego i aktowego przysięgłego pisarza. Dokładność sporządzenia kopii sprawdził Joachim Chorzewski.

Wcześniejszego wpisu rejestru do „Księgi praw ...” dokonano na podstawie otrzymanego wypisu z oryginalnej księgi lustratorskiej Stanisława Dziewiałtowskiego, przechowywanej w XVIII w. w Archiwum Zamku Białostockiego.

Z „Księgi praw ...” sporządzono również kopię, którą w dniu 9 VII 1785 r. dano do oblaty w aktach kancelarii grodzkiej woj. brzeskiego. Rejestr ten został przedstawiony Franciszkowi Józefowi Gronostajskiemu, wiceregentowi grodzkiemu województwa brzesko-litewskiego, przez Feliksa Bogusławskiego i Wojciecha Wendeńskiego³².

Przy przygotowaniu tekstu do druku stosowano modernizację pisowni według Instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku³³.

Pisowni nazwisk i imion nie modernizowano.

Zachowano oboczność następujących wyrazów: dłużyny – dłużyzny, miesckie – miejskie.

Kropki w tekście, występujące po nazwiskach, kopach i groszach nie oznaczają opuszczeń, ale służą dla ułatwienia przejrzystości i czytelności tekstu (występują też w tekście podstawy wydania), natomiast gdy pojawiają się jako samodzielne ciągi, oznaczają plac, włókę, morgę, których nie przyjęto pod zagospodarowanie.

Zrezygnowano z występującego w kopii umieszczenia u góry każdej karty tytułu „Pomiar lustratorski Dziewiałtowskiego”, jak również z ujmowania w ramki całości tekstu na karcie i podawania w układzie tabelarycznym wielkości prętów sadzibnych, ogrodowych i ich części.

Przyjęto współczesną (archiwalną) numerację kart, rejestrującą w sposób uporządkowany i ciągły zawartość jednostki archiwalnej, w której znajduje się tekst podstawy wydania.

Do rejestru załączono teksty: przywileju lokacyjnego Kleszczel z 1523 r.; listu króla Zygmunta Augusta do mieszczan kleszczelewskich w sprawie wysokości czynszu z włók miejskich z 1568 r.; listu króla Zygmunta Augusta do Matusa i Jerzego Mordasewiczów w sprawie trzymanego przez nich wójtostwa w Kleszczelach z 1570 r.; przywileju Stefana Batorego, w którym potwierdza mieszczanom kleszczelewskim ich wcześniejsze prawa, z 1574 r.; dwóch przywilejów królowej Anny na ratusz w Kleszczelach i na herb z pieczęcią miejską z 1581 r. Zrezygnowano z publikacji dokumentu Zygmunta III, datowanego w Krakowie 15 VI 1588 r., w którym potwierdza wspomniane wyżej dokumenty króla Stefana Batorego i królowej Anny³⁴.

W kopii rejestru będącego podstawą wydania nie ma informacji o miarach stosowanych przez Stanisława Dziewiałtowskiego w czasie prac mierniczych. Zamieszczono więc jego informację co do miar, jakimi się posługiwał w czasie rozmierniania starostw brańskiego, suraskiego i bielskiego.

„Włóka sielska morgow 33

włóka miejska morgow 30

Sznur ma być wzdłuż łokci kupieckich 75, z których łokci naprzód dzieląc po łokci $7\frac{1}{2}$ działa w tymże prętów 10.

Po tym to masz wiedzieć, że w tymże pomierze są łokci trojaki: kupieckie, prętowe i ziemne, to jest wyciągnąwszy łokieć jeden wzdłuż a poprzecz drugi masz łokieć jeden kupiecki, a gdy wyciągniesz półosma łokcia wzdłuż a łokiec poprzecz jest łokieć prętowy, gdy zaś wszytek wyciągniesz wzdłuż a łokieć poprzecz masz łokieć ziemny, a gdy trzy sznury wzdłuż jeden poprzecz czyni prętów 30 albo morg jeden, a gdy wyciągniesz sznurów 30 a trzy poprzecz uczyni morgów 30 albo włoka jedna”³⁵.

Wykaz skrótów zastosowanych w rejestrze pomiary włóecznej Kleszczel:

- s. – pręty sadzibne
- o. – pręty ogrodowe
- ł. – łokcie
- ć. – ćwierci

Przypisy do wstępu

- 1 J.Zieleniewski, Powstanie i rozwój układu przestrzennego Bielska Podlaskiego w XIV-XVIII . wieku, w: *Studia i materiały do dziejów Podlasia*, t. I, (maszynopis złożony do druku).
- 2 Patrz dok. nr 1.
- 3 J.Zieleniewski, Powstanie ...
- 4 Patrz dok. nr 1.
- 5 O pomiarze włóecznej zob. J.Ochunański, *Dawna Litwa*, *Studia historyczne*, Olsztyn 1986, s. 158-197. Tam zestawienie literatury przedmiotu.
- 6 Oczywiście ustalenie trwałości funkcjonowania tego systemu skarbowego wymaga przeprowadzenia odpowiednich badań.
- 7 Archiwum Państwowe w Białymstoku (dalej: AP Bstok), *Kamera Wojen i Domen w Białymstoku* (dalej: *Kamera*) 2350^d.
- 8 Pomiary Skoczka są bardzo podobne do pomiarów przeprowadzanych w tym czasie na terenie sąsiedniego Mazowsza. O ich sposobie przeprowadzania zob. S.Grzebski, *Geometria to jest miernicka nauka*, Wrocław 1957.
- 9 Z tego czasu zachowało się najwięcej informacji źródłowych, ukazujących nową sytuację własnościową i gospodarczą w dobrach hospodarskich.
- 10 Akty izdawajemyje Wilenskoju Archeograficzskoju Kommissieju (dalej: AWAK), Wilno 1888, t. XIV, s. 61-76.
- 11 *Piscowaja kniga Grodniejskoj ekonomii*, cz. 2, Wilno 1882, s. 317-521.
- 12 J.Kazimierski, *Rejestr pomiarowy miasta Suraza z roku 1562*, w: *Teki Archiwalne* 1954, s. 138-191.
- 13 Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (dalej: AGAD), *Archiwum Skarbu Koronnego* (dalej: ASK) dz. LVI M2.
- 14 Biblioteka Uniwersytetu w Wilnie (dalej: BU Wilno), rkp. 4436, rkp. A nr 290. AP Bstok, *Kamera* 2674
- 15 AP Bstok, *Kamera* 2328, 2340.
- 16 Archiwum Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie, *Teki Glinki*, nr 278.
- 17 AP Bstok, *Kamera* 2674.
- 18 Ibidem.
- 19 AGAD, *Kapicjana*, p. 31, 153-154.
- 20 Ibidem, s. 154.
- 21 Ibidem, s. 155.
- 22 AP Bstok, *Kamera* 2338.
- 23 Ibidem.

- 24 Ibidem.
- 25 Ibidem.
- 26 Herbarz Ignacego Kapicy Milewskiego, Kraków 1870.
- 27 AWAK, t. XIV, nr 5, s. 61.
- 28 AGAD, Kapicjana, p. 18, 439-497.
- 29 Ibidem, s. 463.
- 30 AP Bstok, Kamera 2674.
- 31 BU Wilno, rkps. 4436.
- 32 BU Wilno, rkps. A nr 290.
- 33 Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku, Wrocław 1953.
- 34 AGAD, Metryka Koronna, nr 206, k. 263-268 pod datą 28 V 1667 znajduje się przywilej Jana Kazimierza (Warszawa, 16 V 1667), w którym jest dokument tegoż króla (Warszawa, 30 I 1650), potwierdzający dokument Władysława IV (Warszawa, 20 I 1634), w którym potwierdził dokumenty Zygmunta III (Grodno, 16 VII 1601), odnawiającego zniszczony częściowo swój dokument (Kraków, 15 VI 1588) potwierdzający: 1. dokument króla Stefana Batorego (Warszawa, 4 VII 1574); 2. dokument królowej Anny dotyczący ratusza (Warszawa, 21 XI 1581); 3. dokument królowej Anny ustanawiający herb i pieczęć miasta (Warszawa, 21 XI 1581). AGAD, Księgi Kancleńskie nr 101, k. 249-253v. w konfirmacji króla Augusta III – Warszawa, 5 IX 1744.
- 35 AGAD, Mapy wsi starostwa suraskiego w województwie podlaskim, ziemi bielskiej leżącego roku 1761 deljenowane.

W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W ZIEMI BIELSKIEJ LUSTRA- CJA STAROSTWA KLESZCZELEWSKIEGO PRZEZ DZIEWIAŁ- TOWSKIEGO W ROKU 1560 CZYNIONA Z POMIARĄ WŁÓCZNĄ I PLACOWĄ.

MIASTO KLESZCZELE

A pierwszej prętowanie tego miasta poczyną się od domu wójtowskiego, od rynku.

	Pręty			
	s.	o.	ł.	c.
RYNEK				
Pierwsza strona rynku.				
Wójtowski dom ¹	60	68	—	—
Druga strona rynku.				
Lucowa wdowa	4	6	—	—
Hryc Butul	3	4	—	—
Wójtowski dom	6	8	—	—
Soleszcz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Szczęsny z bracią	5	6	—	—
Lucowa	5	5	—	—
Jakun Noska	5	6	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Grzegorz Ławnik	5	6	—	—
Trzecia strona rynku.				
Pleban i z karczmą plebańską i szkołą	32 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Paras Miszkowicz	3 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Czwarta strona rynku.				
Pop mikulski	6 $\frac{1}{2}$	20	—	—
Cmentarz z kościołem ² św. Mikołaja	9 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Tymosz Kisianowicz	3	4	—	—
Siemion Puszczyk	4	6	—	—
Pacz Maciuchowicz	3	2	—	—
Mielich Hrymachowicz	3 $\frac{1}{2}$	4	—	—
Iwan Kozak	6 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Wójtowski plac	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Paskowa wdowa	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Panasz Paskowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Sacz Supronowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Jacko Wasilowicz a Marcin	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Ihnat Wojciech	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Siska Wasilewicz	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Rynku ostawiano na zjazd ku targu i z kościołem św.				
Stanisława morgów 2 prętów 20 ³				

Ulica NAREWSKA

Z rynku prawa strona.

Korniło, miejski pisarz	5	6	—	—
Denis Maciuchowicz	4	7	—	—
Sacz Awdziejowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Kuczkowa wdowa	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Stas Matysowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Kucz Kremczowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Paweł Wiereszczak	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Bartosz Choroszkowicz	4	—	—	—
Pasko Wasilewicz	5	—	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Iwan Hredelewicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Tymosz Hredelewicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Bartosz Prusiewicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Macz Piotrowicz, Jacko brat jego	4	7	—	—
Jakub Hisło	4	7	—	—
Jurko z synowcami Kisłowicz	4	7	—	—
Tomko Wiereszczaka	7	16 $\frac{1}{2}$	—	—
Sacz Awdziejowicz	5	30	—	—
Oliksiej Oliskowicz	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$

	s.	o.	ł.	c.
Iwan Sieliwonowicz.	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Karp i Iwan Szczepanowiczi.	4	$7\frac{1}{2}$	—	—
Pacz Szczepanowicz.	4	$7\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Wiereszczaka	4	$6\frac{1}{2}$	$\frac{21}{4}$	—
Ducz Tarasowicz.	4	$8\frac{1}{2}$	$\frac{21}{4}$	—
Iwan Hredelewicz.	4	1	—	—
Stas Matysowicz	4	$6\frac{1}{2}$	—	—
Prokop Łyszczyc.	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Krawiec.	4	$14\frac{1}{2}$	—	—
Stas Matysewicz.	4	$14\frac{1}{2}$	—	—
Lewa strona tejże ulicy NAREWSKIEJ od rynku.				
Jacko Swierdel.	5	—	—	—
Wójtowski dom	3	7	—	—
Stas Lauwrynowicz, Doros Chwiediewicz.	4	$6\frac{1}{2}$	—	—
Chwieczko Czibirynczyc.	4	6	—	—
Jacko Swierdel	2	3	—	—
Michał Kowal	2	3	—	—
Marcin Kozłowicz.	2	3	—	—
Chwiecko Popowicz.	2	3	—	—
Iwan Kuszko	3	$4\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kulikowicz z bracią	5	6	—	—
Szczęśny Wieraszczyc.	4	6	—	—
Pac Łopusty, Iwan Krawiec.	4	6	—	—
Iwan Łopusic.	2	3	—	—
Iwan Juczkowicz	2	3	—	—
Harasim Parchwienowicz, Jacko Kuczko	4	6	—	—
Andrzej Kowal, Chwiedko Sidelnik.	3	15	—	—
Łucz Kozaczyc.	5	$6\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kozak.	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
wójtów ogród	4	26	—	—
Iwan Kuczko.	4	$4\frac{1}{2}$	—	—
Maciej Bohdanowicz	4	15	—	—
Iwan Krawiec opiekun od dzieci.	4	24	—	—
Maciej Sznieszkowicz.	4	$3\frac{1}{2}$	—	—
Trochym Panasowicz	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
Jakub Kisło	4	16	—	—
Jurko Kislowicz.	4	9	—	—
Taras Stiepanowicz.	4	9	—	—
Chwiedko Pankowicz z bracią	4	9	—	—
.	4	3	$\frac{11}{4}$	$\frac{1}{2}$
.	4	3	$\frac{11}{4}$	$\frac{1}{2}$

	s.	o.	ł.	c.
.....	4	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Ulica OSOWA				
od ulicy Narewskiej, prawa strona.				
Mikołaj Wierczybiesz	4	8	—	—
Klim Szczypajkowicz	4	8	—	—
Grzegorz ławnik	4	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Sienko Wiśnia	4	8	—	—
Pierchucz Babienie albo Snina	4	8	—	—
Iwan Sumowicz	4	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Piotr Ostasowicz	4	8	—	—
Ułan Korowajewicz	4	5	3	—
Sidor Kasko	4	5	3	—
Mikita Ihnatowicz	4	8	—	—
Michał Kozik	4	8	—	—
Onisko Tolstuticz	4	2	—	—
Jacko Onacewicz	3	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Dromiecz	3	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Andrzej Postoł	3	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Lewa strona Osowej ulicy.				
Iwan z bracią a Kulikową	3	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Jacko Kozuszek	5	10 $\frac{1}{2}$	—	—
Adam z Branska	4	5	—	—
Pietran Matykałowicz	5	10 $\frac{1}{2}$	—	—
Pasko Wasilewicz	2	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Makar Kozmicz	1	1	—	—
Makar Kozmicz	5	75	—	—
Zdun Sejpakowicz	3	6	—	—
Sienko Klim Sejpakowicz	6	12	—	—
Lauryn pop mikulski ruski	4	13	—	—
Ulica KAMIENIECKA,				
która idzie z Kamieńca do Bielska.				
Prawa strona.				
.....	4	10	—	—
.....	4	20	—	—
.....	4	20 $\frac{1}{2}$	—	—
Pronniec Postulowicz, Wasil Kamieniecki	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Jacko Swierdosz	4	8	—	—
Kucz Moncewicz	4	9 $\frac{1}{2}$	—	—
Hwiecko Milianowicz	6	18	—	—
Paulucz Pilianowicz	3	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Andrzej Sislicz	4	—	1 $\frac{1}{2}$	—

	s.	o.	ł.	c.
Mielicz ławnik	3	4	—	—
Piotrowa Chrapolicka	5	12	—	—
Oleksa Dolhszewicz	4	6	—	—
Ułan Korowajewicz	2	$4\frac{1}{2}$	—	—
Jacko Narusowicz	4	$6\frac{1}{2}$	—	—
Piotrowa Krasnieza	4	$11\frac{1}{2}$	$\frac{11}{2}$	$\frac{1}{2}$
Uscian Karpowicz	2	5	—	—
Hacz Samewicz	4	$1\frac{1}{2}$	—	—
Pietrasz Łopienka	4	$7\frac{1}{2}$	—	—
Kuzma Syszowicz a Tymosz	4	$12\frac{1}{2}$	—	—
Prokop Baugierowicz	5	—	—	—
Suszczyzna i z synami	4	—	—	—
wójtów ogród	4	—	—	—
Cerkiew św. Jura z cmentarzem i gdzie pop mieszka dom popowski	—	18	—	—
Tacza Siemionowa	4	$6\frac{1}{2}$	—	—
Chwien Piotrowicz	4	$6\frac{1}{2}$	—	—
Bartos z bracią i Piotr Biał y	4	5	—	—
Iwan Satyłowicz	4	$10\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}\frac{1}{2}$
Łucz Kuzaczyc	5	—	—	—
Bardko Kuzaka	$2\frac{1}{2}$	4	—	—
Korniło pisarz	3	3	—	—
Wasył Sowoniewicz	3	3	—	—
Sieliwon Ihałowicz, Wołos Deniskowicz	3	$3\frac{1}{2}$	—	—
Deiz Susłowicz	10	—	$2\frac{1}{2}$	—
Iwan Kaletnik	2	$3\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kaletnik	2	$3\frac{1}{2}$	—	—
Wieremiej Kuwiłowicz	4	9	—	—
Philip Hlebkowicz	4	9	—	—
Philip Hlebkowicz	5	10	—	—
Lewon Wieremiejewicz	3	$3\frac{1}{2}$	—	—
Kucz Hryniewicz	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Nosacowicz	4	8	—	—
Choma Hryniewicz	4	8	—	—
Micz Hryniewicz	5	10	—	—
Micz Hryniewicz	4	$5\frac{1}{2}$	—	—
Timosz Puszczyt	4	8	—c	—
Sienko Maciuchowicz	4	8	—	—
Sienko Maciuchowicz	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
Stanko Jackowicz	4	9	—	—
Sacz Żuczewicz	4	10	—	—
Stanko Tolkowicz a Jakubowa żona	4	10	—	—
Macz Stankowicz	—	$15\frac{1}{2}$	—	—
Borys Lewoniewicz	4	10	—	—
Borys Lewoniewicz	6	12	—	—
Wasko Poszczyk	4	$5\frac{1}{2}$	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Marcin Puszczyk	4	8	—	—
Matos Waczewicz	3	1	—	—
Iwan Bobryk	4	4	—	—
Ostapko Bobryk	8	13	—	—
Siemion Marcinowicz a Karp Horczycyt	6	14	—	—
Sacz Cizowicz z synowcami	4	16	—	—
Marcin Łaszczyt	4	16	—	—
Borys Lewonowicz	4	16	—	—
Lewa strona ulicy Kamienieckiej idąc do Bielska.				
.....	4	16 $\frac{1}{2}$	—	—
.....	4	18	—	—
.....	4	18	—	—
Daniło Antonowicz	4	7	—	—
Stacz Ostapkowicz	2 $\frac{1}{2}$	5	—	—
Hryn Haczewicz	2	4	—	—
Marcin Puszczyk	4	7	—	—
Tocz Onaczewicz	5	15	—	—
Chwiedko Smieszkowicz	4	9	—	—
Jacko Swierdel	2	4	—	—
Konon Supramowicz	4	7	—	—
Hrysa Borysowicz	4	7	—	—
Lauryn Wasylewicz	4	7	—	—
Paweł Pilaniczewicz	4	7	—	—
Ihnat Woczewicz	4	7	—	—
Nikon Potasewicz	4	7	—	—
Doros Popowicz	4	7	—	—
Stiepan Dorosowicz	2	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kuzmicz	4	7	—	—
Chwiedko Hryczko Bożek	4	7	—	—
Paweł Siszczyk	4	7	—	—
Ułan Korowajewicz z siostrą	4	7	—	—
młynarz plebański	2	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Bulimka Rymora	2	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kulikowicz	4	7	—	—
Deczko Siszczyk	4	7	—	—
Nastusia Charytonowa	3	—	$\frac{11}{2}$	—
Ostapko Satyłowicz	2	3	$\frac{11}{2}$	—
Charyton Maksymowicz	1	4	$\frac{11}{2}$	—
Siemion Kościelnik	2	3	$\frac{11}{2}$	—
Bartosz Biały Plonowicz	4	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Charyton Maksymowicz	1	4	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Charyton Maksymowicz	1½	—	—	—
Radko Kuzaka	4	7	—	—
Andrzejca wdowa	2	2½	—	—
Wasył Sowoniewicz	3	2½	—	—
Kostjan Bakunowicz	2	3½	—	—
Pacz Lauryrowicz	2	3½	—	—
Marko Dmisowicz	4	7	—	—
Lucz Artymowicz	4	7	—	—
Choma Hryniewicz	4	7	—	—
Hapun Chlebkowicz	4	7	—	—
Jacko Kenczyc	4	1½	—	—
Pietrasz Maciejkowicz, Radko Pacewicz, Olieksa . .	5	6½	—	—
Piotr Tymosowicz	4	1½	—	—
Omielian Bakunowicz	4	1½	—	—
Sienko Maciejowicz	1	—	—	—
Michał Tansicz, Sidor Tolkaczewicz, Panas Honiczo- wicz, Kot Horczyczyc, Klym Sostowicz	5	6	—	—
Zienia Sidorowa	2	3½	—	—
Tomko Smieszkowicz	4	6	—	—
Hryn Mochnacz	1	2	—	—
Borys Kewonowicz	4	6½	—	—
Matos Łaczowicz	4	7	—	—
Lucz Ostapkowicz	4	6	—	—
Timosz Łuczkwowicz	4	6	—	—
Cham Hulkowicz	4	9	—	—
Onacz Hulkowicz	4	4½	—	—
Chamko Hulkowicz	2	4	—	—
Kucz Waskowicz	4	7	—	—
Lasko Kisiewicz	4	7	—	—
Hryn Kolbnik	4	7	—	—
Tymosz Bobryk, Chwiedko Maciejowicz	4	6½	—	—
Iwan Bartnikowicz	4	6½	—	—
Parchwien Bondarewicz	4	6	—	—
Sienko Radkowicz	10	30	—	—
Toraz Joskowicz	15	15	—	—
Pielko	6	24	—	—

Ulica BIELSKA,

kłóra idzie z rynku do kościoła Św. Stanisława.

Prawa strona.

Steczko Oliskowicz	4	1	—	—
Chwiedko, Macko Beznoskowicz	4	6	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Trochim Panasowicz	4	7	—	—
Iwan Choroskowicz	4	6	—	—
Piotr, Tomko Choroskowicze	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Sidor Borsukowicz, Kobłek, Denis Sumoczi	4	5	—	—
Tarmocz Tarasowicz z bracią	10	11	2 $\frac{1}{4}$	—
Lewa strona ulicy Bielskiej				
Daniło Simiczłowicz	1 $\frac{1}{2}$	—	1 $\frac{1}{4}$	—
Dubicza Borsukowicz	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Janko Choroskowicz	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Doros Borsukowicz	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Chroc z Diakowicz	1	—	—	—
Sacz Suszkowicz	4	8	—	—
Olieksa Tieresyn zięć	4	8	—	—
Ulica REPCZYC z rynku.				
Prawa strona.				
Pietras Mielencyc	3	—	—	—
Kalenik Sawczyc	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Ostapko Chodkowicz	2	2	—	—
Mackowa wdowa	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Lewa strona ulicy Repczyc.				
Sidor z Ihnatem Woczewicz	5	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Sienko a Pacz Rzepczycy	9	10	—	—
Lebieda Ostapko a Maćkowa wdowa	5	15	—	—
Dawid Repczyc, Sidor Romanowicz	5	17	—	—
Pasko Lenczyc	4	7	—	—
Iwan Lenczyc	4	7	—	—
Ulica KOZŁOWICZ				
Prawa strona od ulicy Repczyc.				
Kalienik Sawczyi	5	6	—	—
Pasko, Marko Małosowicz	4	6	—	—
Iwan Sieliwonowicz	4	6	—	—
Karp Ostapkowicz	5	—	—	—
Hrycz Saczkowicz	12	3	—	—
Iwan Kenczyc	4	6	—	—
Sacz Suskowicz	4	6	—	—
Mikołaj Miklasewicz, Iwan Burak	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Dubieha wdowa	1	1	—	—
Lewa strona od Nura tejże ulicy Kozłowicz.				
Sacz Kozłowicz	4	11 $\frac{1}{2}$	—	—
Ostapko Laceywicz a Stecz Oliskowicz	4	8	—	—
Iwan Polanin, Karp Sankowicz	4	12	—	—

	s.	o.	l.	c.
Panasa Hryn Miskowicz	4	13	—	—
Iliasz Radkowicz	2	3	—	—
Anchycz Dybiczyc	4	6	—	—
Andrzej Radkowicz	4	6	—	—
Kostyn Dorosowicz, Iwan Mackowicz z uczesnikami	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Sienko Paczewicz, Chwiedko Hryniewicz	3	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Panas Hryniewicz	1	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Steczko Suczewczycz	4	6	—	—
Iwan Suczewczycz a Iwan Polanin	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Kalienik Sawczyc, Amielian Olieszkowicz	2	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Mic Sieliewonowicz	4	6	—	—
Sacz Kozłowicz	4	6	—	—
Koc Zachajbowicz	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Chwiedko Suzkowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Denis a Iwan Simonowicze	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Sacz Bobrykowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—

Ulica MIECZKOWICZ

poczyna się od rzeki Nura.

Maksym Hrymachowicz, Naum Wasylowicz	4	15	—	—
Malko Kaczkowicz, Kuźma Szczyczewicz	5	14	—	—
Sacz a Prokop Drobisewicz	5	11 $\frac{1}{2}$	—	—
Artis Chodkowicz	5	10	—	—
Hryn Miczkowicz	4	5	—	—
Pierchucz Doroszewicz, Kalennik Timosz bracia . . .	10	12	—	—
Timosz Doroszewicz, Kuźma Ilkowicz	5	7	—	—
Szczęśny z bracią Klimkowiczy	4	7	—	—
Onisko Smiotawicz	4	8	—	—
Sacz Suskowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Pietras Tymomiewicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Pietko Saskowicz	4	8	—	—

Ulica ZALESKA,

która leży z ulice Bielskiej.

Prawa strona.

Ostapko Laczewicz	6	10	—	—
Karp Wawresowicz	6	10	—	—
Siemion Rymachowicz	5	10	—	—
Trohym Hlebkowicz	4	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Hapun Joskowicz	5	18	—	—
Olisiej Raczkowicz	6	24	—	—
Tarmocz Tarasowicz	15	10	—	—
Sienko Raczkowicz	3	10	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Makar Sienkowicz	10	30	—	—
Trohym Niebiosa	4	76	—	—
Jakim Hrymachowicz	4	8	—	—
Andrzej Hrymachowicz	5	35	—	—
Miekiecz Hrymachowicz z bratem Marcinem	4	29	—	—
Lewa strona tejże ulicy.				
Koc Zachajkowicz	2 $\frac{1}{2}$	10	—	—
Wamiuła Kulikiewicz	4	8	—	—
Iwan Horczyca	3	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Janucz Smieszkowicz	4	8	—	—
Lion Witenka	5	2	—	—
Stanek Talkowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Sacz Kuczkowicz	3	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Zdanowicz	3	10	—	—
Ostapko Łaczewicz	4	8	—	—
Malos Łaczewicz	4	28	—	—
Tymosz Łosynczewic	1	2	—	—
Karp Wawrysowicz	4	25	—	—

Ulica CHODIEWICZ

z rynku prawa strona.

Hrycz Wasilewicz	2	3	—	—
Steczko Spodarynkowicz	2	3	—	—
Niestor Haczewicz	2	—	—	—
Andros Makarowicz z bracią	4	8	—	—
Ihnat Steczowicz	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Chwiedko Pierchurowicz	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Jaskowa wdowa	2	—	—	—
Chwiedko Zozulicz	4	5	—	—
Chwiedko Wasylewicz	7	10	—	—
Prokop Dorosowicz a Owierko Orszczor	6	4	—	—
Jacz Piesiewiczzi	3	2	—	—
Wonia wdowa	4	—	—	—
Denis Dołhsowicz a Marcin Naruszyc	4	6	—	—
Iwan Kozak	4	7	—	—
Tymosz Trochimowicz	4	9	—	—
Chaton Omielianowicz	2	3	—	—
Hryn Prożny	2	6	—	—
Sacz Kowal	4	8	—	—
Jacz pop Juriia	3	5	—	—

Lewa strona ulicy Chodiewicz z rynku.

Wankowa	2 $\frac{1}{2}$	—	1 $\frac{1}{2}$	—
-------------------	-----------------	---	-----------------	---

	s.	o.	ł.	c.
Sacz burmistrz	5 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Sacz burmistrz	10	20 $\frac{1}{2}$	—	—
Radko Wasilewicz	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Sacz Radkowicz	4 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Taras Łasztowka	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Lucz Chodowicz	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Kuprian Chodiewicz	3	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Ihnat Kowal	4	6	—	—
Ihnat Stoczowicz	4	6	—	—
Timosz Drohlimowicz	4	8	—	—
Kostiuk Andrejowicz	3	5	—	—
Jarmocz Hapunowicz	3	—	—	—
Bartos Piotrowicz	4	9	—	—

Ulica ZEZULICZ,
która idzie z ulicy Chodziewicz.

Prawa strona.

Radko Sakowicz	3	8	—	—
Grześ ławnik	3	8	—	—
Wanjuczyna wdowa	3	8	—	—
Sacz burmistrz	3	8	—	—
Mikuła Monczewicz	4	6	—	—
Polaska Zezulicz	4	5	—	—
Macko Zezulicz	4	8	—	—
Radko Sakowicz, Sacz Radkowicz	4	8	—	—
Łukijan Miekieniewicz	4	8	—	—
Leon Sokierczyc	4	12	—	—
Łukijan Mekieniewicz	4	16	—	—
Iwan Kopitorowicz	4	18	—	—
Charyton Kowal	4	18	—	—
Iwan Pichinczyc	4	20	—	—
Jacko Pichinczyc a Iwan	4	20	—	—
Oleksa Palasowicz	4	18	—	—
Hryn Baranowicz a Hryn Paraznicz	4	11	—	—
Chwiedko Prystupa	4	8	—	—
Oleksa Dolhasowicz	4	10	—	—
Stepan Sidorowicz a Onisko	4	9	—	—
Solanka Waskowa	4	8	—	—
Lewon Siekierczyc	4	20	—	—
Wisieneczyna wdowa	3	2	—	—
Kuzma Okeniszczowicz	3	2	—	—
Chwiedko Wasilowicz	4	26	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Iwan Wiścienka	4	11	—	—
Denis Dolhosowicz	4	11	—	—
Kuzma Okemszczyc	4	14	—	—
Artis Niedzwiedziowicz	4	16	—	—
Kalenik Sawczyc	3	3	—	—
Mojisiej Waniutycz	2	2 $\frac{1}{2}$	—	—

Lewa strona tejże ulicy Zezulicz.

Jacko Kuczajowicz	4	6	—	—
Iwan Pieczykowicz	2	—	—	—
Macko Zezulicz	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—
Zienko Artysewicz	1	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Chwiedko Salowicz	1	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kobilewicz	1	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Staczko Sokierczyc	2	2	—	—
Hacz Sokierczyc	4	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Kucz Kopiłowicz a Wasil Baranowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Postumicze	1	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Kalis	4	9	—	—
Jacko Wierzchowicz a Timosz Kostiurowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Paczko Wocewicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Hacz Sokierczyc	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Konach Tulkaczowicz	4	10	—	—
Jacko Wierzchowicz	3	2	—	—
Iwan Bajkowicz	4	6	—	—
Timosz Kostiurowicz	3	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Hryc Niedzwiedziowicz	4	5	—	—
Taras Protasowicz	4	6	—	—
Ksionko Wasilowicz	4	8	—	—
Konon Iwanowicz	4	6	—	—
Paweł Talarowicz	6	16	—	—
Lucz Pilaniewicz	9	24	—	—
Kalienik Sawczyl	4	7	—	—
Panas Miczkowicz	4	7	—	—
Sacz Drobisowicz	3	7	—	—

Ulica ZASTAWSKA,

która idzie z Kleszczel do Brześcia.

Prawa strona.

Doros Biejtynowicz	4	15	—	—
Ihnat Woczewicz	4	13 $\frac{1}{2}$	—	—
Woczko Andriesowicz, Andrzej Sapkowicz	3	14	—	—
Kocz Kozłowicz	3	14	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Zien Pieluchowicz	7	10	—	—
Kocz Koczkowicz z bracią	4	5	—	—
Jasko Paluchowicz	4	6	—	—
Supron Bulgierowicz	5	15	—	—
Wasko Puszczyk	5	15	—	—

Lewa strona z rynku.

Onisko Smiotanczyk	6	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Babicz z bracią	4	6	—	—
Iwan Babicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Trochim Repczyk	4	6	—	—
Dorosko Popowicz	4	7	—	—
Grzegorz ławnik	5	17	—	—

Pastewnika plebańskiego morgow 2/23 wolne.

Ulica ZASTAWSKA

Prawa strona.

Wasył Wamiutycz	20	15	—	—
Solosth Paluchowicz	3	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Tymosz Nikonowicz	5	21	—	—
Hurcz Cziżowicz	4	23	—	—
Onisko Smiotunczyk	4	12 $\frac{1}{2}$	—	—

Lewa strona.

Połap Babicz	3	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Wasil Raczkowicz	4	6	—	—
Sacz Bolgierowicz	4	11	—	—
Josko Wasylewicz	4	8	—	—
Hurecz Cziżowicz	4	7	—	—
Łukian Protasowicz	4	6	—	—
Hrycz Kozakowicz a Iwan Repczyk	4	6	—	—
Hordzia Kasanowa	4	11	—	—
Szczesny Klimkowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Zych Solosth, Zien Pakuchowicz	10	45	—	—

Ulica MIKITICZ

Prawa strona.

Koc Miakuszczyk	4	5	—	—
Totliuch Androcz, Chwiedko Miakuszczyk	4	16 $\frac{1}{2}$	—	—
Siechen Lecowicz	4	10	—	—
Hrycz Piotras Kiczowicz	4	12	—	—
Wasył Mikiticz	10	23 $\frac{1}{2}$	—	—
Halka Hodiewicz	4	16	—	—
Sacz burmistrz	4	8	—	—

A w tyle prawej strony tejże ulicy

	s.	o.	ł.	c.
Chromy Maczkowicz ogroda	—	24	—	—
Lewa strona.				
Lucz, Pasko Chodiewicz a Halka	4	12	—	—
Iwan Kozak	4	16	$2\frac{1}{4}$	—
Radko, Josko Wasilewicz	4	13	—	—
Halka Chodiewicz	4	12	—	—
Hurecz Cziżowicz	10	20	—	—

Ulica NOWA,

która idzie od ulicy Bielskiej do Narewskiej.

Prawa strona.

Siemion Chomicz	4	9	—	—
Marcin Wasilewicz	4	9	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Onikiej Popowicz	4	$9\frac{1}{2}$	—	—
Matuś Mordas	4	10	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
i to jego	4	10	—	—
i to jego	4	10	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Korniło pisarz	4	$11\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kuczko	4	$11\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	—
Siemion Kuczko	4	12	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Hrysko Sołtanowicz	4	12	$\frac{15}{4}$	$1\frac{1}{2}$
Ochrym Totłuchowicz	4	$13\frac{1}{2}$	—	—
Wojciech Mordas	4	$13\frac{1}{2}$	—	—
Owierko Radkowicz	4	13	$2\frac{1}{2}$	—
Stanisław Noska	4	$8\frac{1}{2}$	—	—
Chwiedor Popowicz	4	9	—	—
Chwiedko Pankowicz z bracią Niestorem, Hrymakiem	14	36	$2\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
Iwanko Chwiedczowicz	4	$4\frac{1}{2}$	—	—

Lewa strona.

Mojsiej Ostapkowicz	4	$20\frac{1}{2}$	—	c—
Sacz Raczkowicz	4	20	—	—
Owierko Radysowicz	4	19	—	—
Chwiedor Popowicz	4	$18\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
Sacz Susko	4	18	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Pasko Andruszkowicz	4	17	—	—
Sebastjan Popławski	4	$15\frac{1}{2}$	—	—
Pać Maciukowicz	4	$14\frac{1}{2}$	—	—
Denis Maciukowicz	4	14	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Sidor Borsukowicz	4	12	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Matys Noszczyc	4	12	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Sebastjan Prusowicz	4	$11\frac{1}{2}$	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Josko, Karp Jakubowiczi	4	10 $\frac{1}{2}$	—	—
Sanisko Kozłowicz Ostapkowicz	4	5 $\frac{1}{2}$	$\frac{11}{4}$	$\frac{1}{2}$
Iwan Dubasicz	4	9	—	—
Chroc Maćkowicz	4	8	—	—
Siemion Horodmanin	4	7	$\frac{13}{4}$	$\frac{1}{2}$
Chwiedko Suskowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Michał Aminsiciz	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Doros Popowicz Czobotarz	4	4 $\frac{1}{2}$	—	—

Ulica BAGIENSKA,

która idzie z ulicy Bielskiej po lewej ręce
idąc do Bielska.

Prawa strona.

Janko Snieszkowicz	4	6	—	—
Piotr Choroskowicz, Janko brat jego a Moskiej Pie- niewicz	4	6	—	—
i to drugi ich	4	6	—	—
Niestor Pankowicz	4	6	—	—
Marcin Pudikowicz	4	6	—	—
Josko Podrzecki, Pasko Pokalenie	4	6	—	—
Piotr Choroskowicz	4	6	—	—
Jakub Joskowicz	4	6	—	—
Oleksiej Jakubowicz	4	6	—	—
Radko Kuczkowicz	4	6	—	—
Sacz Kuczkowicz	4	6c	—	—
Andrzej Kamiński	4	6	—	—
Iwan Simonowicz	4	6	—	—
Pierchucz Tarasowicz	4	6	—	—
Supron Moniczewicz	4	6	—	—

Lewa strona.

Dawid Tołtuchowicz	4	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Piecz Ostapkowicz	4	3 $\frac{1}{2}$	—	—
Ostapko Łaczewicz	4	1 $\frac{1}{2}$	—	—
Tołtuch Miczkowicz	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Hupon Toskowicz	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Panas Hryniewicz	4	6	—	—
Andrzej Szpakowicz	4	9	—	—
Iwan Kuszko	4	9	—	—
Prokop Drobisowicz	4	9	—	—
Iwan Babicz	4	10	—	—
Bartłomiej Chorosko	4	10	—	—
Mokiej Bieniewicz	4	11	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Malos Łaczowicz, Chwiedko Demidowicz	4	11 $\frac{1}{2}$	—	—
Trochim Olipkowicz	4	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Sebastjan, Jan Popławscy	4	13	—	—
Prokop Drobisowicz	4	13	—	—
Iwan Chorosko	4	8 $\frac{1}{2}$	—	—

Ulica ZABŁOCKA,

która idzie od ulicy Narewskiej do drogi
kamienieckiej z nowej pomiaru uczyniona.

Prawa strona

Alus a Roman Artysewicz	4	10 $\frac{1}{2}$	—	—
Oleksiej Kulikowicz	4	10 $\frac{1}{2}$	—	—
Sohniej Kozłowicz	4	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Saczewicz	4	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Bartos Horoskowicz	4	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Hryn Butel	4	9	—	—
Dawid Repczyc	4	9	—	—
Wasył Bobryk	4	9	—	—
Josko Wasylewicz	4	9	—	—
Siemion Kłopotowicz	4	9	—	—
Doros Nasacewicz	4	9	—	—
Koc Kociejkowicz	4	9	—	—
Daniło Paskowicz	4	9	—	—
Kalis Koczajnowicz	4	9	—	—
Oleksiej Kuczewicz	4	9	—	—
Zynowa Wasilewicz	4	9	—	—
Anhicz Dibicz	—	3	—	—

Lewa strona ulicy Zabłockiej, idąc od ulicy Narewskiej.

Mirko Kłopotowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Marcin Artisowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Bartus Kuczkowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Wasył Bobryk	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Filip Repczyc	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Snieszkowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kuczko	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Hrycz Łoczowczowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Chwiedko Pankowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Panas Hryniewicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Sieliwanowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Andrzej Sankowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Grzes Kudrzych	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Hacz Ihnatowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Malko Miatlikowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Olsiejowicz Wielkie	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Kulikowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Wieremiej Suskowicz	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Matys Popławski	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Pasko Soczewiczyc	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
.	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
.	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
.	4	7 $\frac{1}{2}$	—	—
.	4	—	—	—

Ulica BIELSKA,

która idzie z ulicy Kamienieckiej do Bielska
na Przedmieście.

Prawa strona.

Stanko Jackowicz	4	7	—	—
Timosz Puszczyz	4	6	—	—
Jan Polojokowicz	4	7	—	—
Bozdan Onoskowicz	5	6	—	—
Trohym Hlebkowicz	4	7	—	—
Jakub Putyłowicz	4	7	—	—
Jan Krawiec	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—
.	4	8	—	—

Lewa połąć ulicy Bielskiej.

Jakub Joskowicz	9	20	—	—
Konach Tolczacowicz	4	7	—	—
Chwiedko Luckowicz	4	7	—	—
Marcin Botkowicz a Misko Kurytowicz	4	6 $\frac{1}{2}$	—	—
Jan Andrzejowicz	—	11	—	—
Sienko Maciuchowicz	4	2	—	—
.	4	3	—	—
.	4	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Iwan Zdanowicz	4	4 $\frac{1}{2}$	—	—

	s.	o.	ł.	c.
Ostapko Łaczowicz	4	5 $\frac{1}{2}$	—	—
Misko Wawrynowicz	4	6	—	—
.	4	2 $\frac{1}{2}$	—	—
.	4	4	—	—
.	4	9	—	—
.	4	9	—	—
.	4	9	—	—
.	4	9	—	—

Ogrody sianożętne w tyle ulicy Miczkowicz.

Chanko Chłkowicz	—	12 $\frac{1}{2}$	—	—
Szczesny z bracią	—	10	—	—
Pierchucz Dorosewicz	—	5	—	—
Jołtuch Miczkowicz	—	5	—	—
Chanko, Onacz Ulkowicz	—	20	—	—
Kucz Waskowicz	—	20	—	—
Lusko Joskowicz	—	11	—	—
Hryniusko Kolesnik	—	17	—	—
Tymosz Bobryk, Chwiedko Maciejowicz	—	9	—	—
Parchwien Bondarowicz	—	9	—	—
Malos Łaczewicz a Sacz Suskowicz	—	7 $\frac{1}{2}$	—	—
Pierchucz z bracią	—	10	—	—
Sacz Drobisowicz	—	22	—	—
i to jego	—	1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$	—

W tyle ulicy Bielskiej na prawej stronie ogrody.

Macko Pochłodowicz	—	33	—	—
Koscian a Jacko Andruszkowicz	—	30	—	—
Sidor Ihnat Wocewicz	—	29	—	—
Lebied Pochłodowicz	—	32 $\frac{1}{2}$	—	—
Oleksa Dołhosowicz	—	56	—	—
Sacz burmistrz	—	57	—	—

W tyle ulicy Kamienieckiej, prawej strony,
ogrody od ulicy Bielskiej.

Sienko Maciuchowicz	—	13	1 $\frac{1}{2}$	—
Timon Puszczyk, gumna i sianożency	—	6	—	—
Sienko Maciejowicz	—	2 $\frac{1}{2}$	—	—
Choma Maciuchowicz	—	30 $\frac{1}{2}$	—	—
Wieremiej Kuryłowicz	—	5	—	—
Wasył Sowoniewicz	—	29 $\frac{1}{2}$	—	—
Radko Kuzaka	—	85 $\frac{1}{2}$	—	—
Micz Maciuchowicz	—	25	—	—

Summa prętów w mieście Kleszczele.

Rynkowych sadzibnych prętów	155
Powinności wedle ustawy JKMcI z każdego po $7\frac{1}{2}$ denara czyni kop .	1 / 55 / $2\frac{1}{2}$
Ulicznych sadzibnych prętów	2316
z każdego po 5 denarów czyni kop	19 / 18 / $2\frac{1}{2}$
Ogrodnicznych rynkowych i ulicznych prętów	5101
z każdego po $2\frac{1}{2}$ denara czyni kop	21 / 15 / $2\frac{1}{2}$
Sianożętnych prętów ogrodnych	588
z każdego po denarze czyni kop	0 / 58 / 8
Czyni prętowanie miasta Kleszczele kop	43 / 27 / $5\frac{1}{2}$
Z tej summy wyjąć co jest puste wedle rejestru.	

WŁÓKI MIASTA KLESZCZELE

których jest przy mieście 150, okrom folwarków, gruntu średniego.

Rozdanie włók od granicy Dobrejwody.

1. Iwan Ostapkowicz, Andrzej Tur, Chwiedko Siodelnik na młyn.
2. Olisiej Kulikowicz, Wasko, Jacko Siemiuka bracia.
3. Micz Kulikowicz, Iwan Kulikowicz, Sienko Kulikowicz.
4. Iwan, Tarmocz Babicz.
5. Sienko Kulikowicz.
6. Lucz Kuzaczyc.
7. Dawid Repczyc a Filip brat jego.
8. Iwan Wiereszczaka, Iwan Krawiec, Doros Popowicz.
9. Sacz Kozłowicz i z synami Iwanem, Hryniem, Sachmem.
10. Iwan Pietrasz, Hryc, Koc Kuzajkowicz.
11. Sacz Andrzejowicz i z synami.
12. Sacz a Chwiedko Suskowicz.
13. Sidor Borsukowicz, Pasko Karczmyłk, Radko Puczewicz.
14. Chwiedko Pankowicz z bracią Niestorem Hrymachem, Andrzejem, Chwiedkiem.
15. Hapun Joskewicz, Stecz Pachulicz.
16. Solost Paluchowicz, Josko Wasilewicz.
17. Mojsiej Ostapkowicz z bratem Karpiem.
18. Hurecz Cziżowicz a Siemion Puszczyk.
19. Hauryło pop mikulieński z bratem Omikejem $\frac{1}{2}$
20. Jakub Joskowicz z synami swojemi Karpiem i Saczem.
21. Iwan Kuszka.
22. Panas Hryniewicz.
23. Iwan Sieliwonowicz z synami.

24. Jołtuch Miczkowicz.
25. Zien Paluchowicz i z synami.
26. Luczowa Morsoldycz z synami wszystkimi.
27. i to druga.
28. Pierchucz, Jarmocz Tarasowicz.
29. Niecz Sieliwonowicz a Hamko Hulkowicz.
30. Andrzej Sobkowicz.
31. Stas Matysowicz a Maciej Tolstonochy $\frac{1}{2}$
32. Haraczym Kuszkowicz z bratem Andrzejem.
33. Iwan Kozak z synem.
34. Choma Maciuchowicz.
35. Radko Wasylewicz i z synami.
36. Samko Ostapkowicz, Ihnat Woczewicz.
37. Andrzej Mikulicz, Mackowa Pochłodowicz.
38. Sebastjan, Matys, Jan Popławscy.
39. Koc Zachajkowicz, Iwan Kenczyc.
40. Hauryło pop mikulenski
41. i to jego. Na cerkiew wolne.
42. Bartosz Zukowicz z Monkow a Siemion Kuczkowicz.
43. Pielko Joskowicz a Taras brat jego.
44. Hryn Hutel, Mielien Oleskowicz, Naum Hutel i Jacko brat jego.
45. Doros Nasaczowicz, Pietrasz, Iwan bracia.
46. Jacko Korbajewicz, Łukian Mieliniewicz z synami.
47. Ostapko Satyłowicz, Iwan brat jego, Botowicz $\frac{1}{2}$, Panas.
48. Lewon, Oleksiej Siekierczycy.
49. Sacz a Owierko Radkowiczy.
50. Borys Lewoniewicz, Iwan Makarowicz.
51. Pac Maciuchowicz z bratem Myczem.
52. Wasyl Poszczyc, Sacz Kuczkowicz.
53. Łuzina wdowa i z synami Szymonem, Wojtkiem, Szczesnym.
54. Stanko Talkowicz i z synami Pieluchem, Bartłomiejem.
55. Piotr Choroskowicz, Bartos brat jego, Chwiecko Suskowicz.
56. Chwieduła Pierchurowicz, Niczypor, Jacko bracia.
57. Chwiedko Besnoskowicz, Niecz Tarasowicz, Sauka brat, Ustian Piesikowicz.
58. Paweł Turkiewicz, Kornilo brat jego, Timosz Kostnikowicz.
59. Iwan Sumowicz, Denis brat jego, Arichym Drobowicz.
60. Grzes Swadka, Jakub Noska.
61. Siemion Kłopotowicz z bracia Harasimem, Wasylem, Miskienn.
62. Radko Kuzaka, Sienko Repczyc.
63. Siska Wasilewicz, Marcin Wasilewicz, Iwan Joczewicz.
64. Koc Maciuchowicz, Olichwier Sostowicz, Macko Jacko.
65. Oleksa Dołhosewicz a Iwan Cygan.

66. Arcys Moncewicz.
67. Iwan Swieszko, Sidor Tołkacz, wdowa Kaliadzina.
68. Zien Wasilewicz, Andrzej Raczkowicz.
69. Jacko Hucewicz, Kalis Olesicz, Sachmej Kozłowicz, Michał Misewicz.
70. Andruszko Niestorkowicz, z synami Ustjanem, Jackiem, Woczkiem, Juchnem.
71. Konach Tołkaczewicz, Iwan Babiema.
72. Kornilo pisarz miejski.
73. plebanowi wolne wedle funduszu
74. i to
75. i to. Wolne.
76. Hrycko Sołtanowicz a Ochrym Juskowicz.
77. Mikołaj Monczewicz, Macko, Sidor syny jego.
78. Wasyl Mikiczyc, Josko Palucihowicz.
79. Pac Rzepczyc.
80. Michał Amuczyc, Andrzej Onaczewicz, Sidor Horczyczyc, Iwan Stiepanowicz, Danił Paskowicz.
81. Hapun Chlebkowicz, Hredelic, Bohdan Amiskowicz.
82. Wasyl Bobryk, Timosz Bobryk, Lebiecz Koczkwicz.
83. Wasyl Raczkowicz, Sienko Raczkowicz.
84. Olisiej Raczkowicz, Bauda Parchwien, Ilias Sakowski.
85. Jacko Kozuszko, Doros Chwiedziewicz, Karp Stiepanowicz.
86. Trohym Repczyc, Sienko Sejoak, Zdan Siejpak, Jurko Kusilewicz.
87. Wasyl Kuczowicz, Jacko brat jego, Anys Chodiewicz.
88. Ostapko Laczewicz z bratem Malosem.
89. Stiepan Olieskowicz, Trocki Opanasowicz.
90. Ostapko Tołtuchowicz na młyn.
91. Dacz Tarasowicz, Doros Brytynowicz.
92. Sienko Maciuchowicz.
93. Sieliwon Kozłowicz, Iwan Sieliwonowicz, Panas Miczkowicz.
94. Iwan Kuzko Ihnatowicz.
95. Łuczko Ostapkowicz, Supron Bolgirowicz z synami.
96. Prokop, Tymosz Drosewicy.
97. Horodmianin Kocielnik, Timosz Nikonowicz, Kalisz Niestorowicz.
98. Kalenik Sawczyc i z synami z Waskiem, Lewoczem, Iwanem.
99. Tymosz Kusianowicz, Steczko Spodanynczyc.
100. Chwiedko Syrsyn i z synami.
101. Iwan Chrosko i z synami Jankiem, Stasiem.
102. Onisko Smietanczyc, Olicz Smietanicz.
103. Jacko, Pietrasz Puszczyca a Timon Puszczyca.
104. Kuzma Malkowicz, Małka Miatlikowicz.
105. Sawka, Wasko Babicz.
106. Ostap Babicz, Sacz Babicz.

107. Trohym Chlebkowicz i z synami a Kornilo pisarz.
108. Stepan Zubkowicz, Onisko brat jego.
109. Supron Arcisowicz, Chwiedko Anchimowicz, Wasko a Siemen sierota.
110. Mojsiej Snytka, Chwiedko Mickeniewicz i z synami.
111. Daniło Paskowicz, Oleksa Tjerechowicz, Aurom Iwanowicz, Sienko Sejpak, Klyn brat jego, Nikita Kunarowicz.
112. Chwiedko Zezulicz a Iwan Chodziejowicz i z synami.
113. Lucz Artimowicz, Lewon Wieremiejowicz, Wawres Artimowicz.
114. Iwan Stiepanowicz, Paczuk Łopuszczenie, Iwan Łopuszczyc.
115. Pasko Lewczyc, Timosz Drohlimowicz.
116. Jacko Snider, Sawka Kuczewicz.
117. Panas Bachnowicz, Pasko Andruszkowicz.
118. Omelian Bakunowicz, Helian Cieslicz, Hacz Bakunowicz.
119. Daniło Simiłowicz, Macz Smiskiewicz.
120. Mielisko Hrymachowicz, Maksym brat jego.
121. Charyton Kowal, Bartosz Lachowicz, Siemion Kotlarz, Szyszczyna wdowa i z synami.
122. Waśko popowicz, Prokop Bolgierowicz, Ułan Konjewajowicz.
123. Koc Monczewicz, Lucz Pulianowicz.
124. Nadrzej Sankowicz.
125. Koc Kozłowicz.
126. Wojciech Mordas na jego miejscu bratu Jerzemu bo go w żywocie nie stało.
127. wojtowskie na czynszu.
128. i to druga.
129. Stanisław Pietruchowski.
130. Hrysko.
131. Wołpieński.
132. Lubkowski.
133. Sterlicha.
134. Trocki.
135. Staśko Lobkowicz.
136. Paweł Ziwołka.
137. Pawlis Pilianiewicz, Kieczma Siczewicz, Jackowa Chrapilicha.
138. Andrzej Sislicz, Nikon Potasowicz, Piotras Lopiewicz.
139. Snieczkowa wdowa, Daniło Antonowicz, Hryn Haczewicz, Steczowa Ospodkowicz.
140. Hacz Zaniewicz, Hauryło Wasilewicz, Jocz Onaczewicz, Konon Supronowicz.
141. Ihnat Steczowicz.
142. Sacz Bobrydowicz.
143. Chwiedko Popowicz.
144. Jakub pop jurewski wolną jako i pierwszej miał.
145. i to druga jego na cerkiew.

146. Iwan Kopyło i z synami.
147. Jewa Paskowa.
148. Panas Bołtowicz, Wasil Sowoniewicz.
149. Sacz Ciżewicz burmistrz.
150. Marcin Puszczyk.

Jedno pole leży jednym końcem do ściany Nurskiej, drugim końcem do ściany rozdzielania pól, bokiem do Dobrowodzkiej ściany. W tym polu rezi mają dłużyzny sznurów 72. Ostawa w przek prętów 47 czyni morgów 11.

Drugie pole leży jednym końcem od ściany Czechowskiej i od Suchej Woli, drugim końcem od miasta, a bokiem od Trubianki. Rezi mają dłużyzny sznurów 72. Ostawa na $4\frac{7}{12}$ prętów czyni morgów 11.

Trzecie pole na dwoje rozdzielone: 75 rez leży jednym końcem ku Suchej Woli, drugim końcem ku miastu, a bokiem od granicy pana Iwana Wachanowskiego⁴. Te 75 rezow ma dłużyznu sznurów 72. Ostawa prętów $4\frac{7}{12}$ czyni morgów 11. A drugie 75 rez leży jednym końcem od ściany Nurskiej, drugim końcem od miasta, a bokiem od siola miesckiego Kosny i od Pohrebow. Dłużyzna sznurów 72 ostawa prętów $4\frac{7}{12}$ czyni morgów 11.

Reż 316 mają po 11 morgów a reż 134 mają po 10 morgów, a dla tego w tych rezach po 10 morgów, iż przeciwko miastu poki zaszła ściana miescka od ogrodow i wypustow miesckich.

Granice tym włókom w krąg ściany na szerz na pręty obegnano.

Jedna ściana graniczy z włókami miesckimi nurskimi.

Druga ściana graniczy z włókami miesckimi siola Kosnej i Pohrebow.

Trzecia ściana graniczy z włókami siola Suchej Woli.

Czwarta ściana graniczy z włókami miesckimi siola Trubianki i Dobrej Wody.

W tym obrubie włók 150 gruntu średniego.

Powinność wedle ustawy JKMcI z każdej włóki:

czynszu groszy	30
za tłoki groszy	12
Summa z każdej włóki groszy	42
Czyni z tych włók:	
czynszu kop	75
za tłoki kop	30
Summa wszystkiego ze wszystkich czyni do skarbu JKMcI kop	105.

Z tej summy wyjąć na cerkiewnych wolnych włók 3 to jest na mikulskich 2, a jurjewskich 1; na plebańskich 3.

FOLWARKI MIESCKIE

Na Dobrej Wodzie włók 60 gruntu podłego.

Rozdanie włók temu siołu idąc od Trubianki do kamienieckiej drogi.

Prawa strona.

1. Szczepan Stanisławowicz.
2. Siecheń Kucwicz, Iwan Cyganowicz.
3. Denis Mackowicz a Doros Popowicz.
4. Oleksiej Kuczewicz, Lewon Sokierczyc.
5. Anachym Dybic, Chwiedzko Chodycz.
6. Solot Paluchowicz, Chwiedzko Chodycz.
7. Niestior Smietuchowicz i z synem Kaliszem.
8. Bartosz Luckowicz z bratem Wawresem.
9. Andrzej Raczkowicz a Iwan Kalenikowicz.
10. Iwan Dorosowicz, Hordiej Syczyc, Paweł Syczyc.
11. Sienko Raczkowicz, Parchwien Bonda.
12. Kuprian Chodiewicz, Piecz Wołosowicz.
13. Siemion Maciuchowicz a Pietruk Snieskowicz.
14. Wieremiej Suskowicz a Mikołaj Mikołasewicz.
15. Kuźma Syczewicz na młyn.
16. Iwan Polianin, Chwiedko Kuczkowicz.
17. Decz Krymicz, Hacz Pilianiewicz.
18. Steczko Oliskowicz, Pietran Mytykalewicz.
19. Lucz Tarasowicz, Iwan Swiridowicz, Chwiedor Raczkowicz.
20. Michał Kozik i z synami dwoma.
21. Jacko Kurchajowicz, Łukian Miekiniwicz.
22. Kalinik Sawczyc $\frac{1}{2}$
23. Parchwien Andrzej Repczyc.
24. Zan Lusta mielnik.
25. Hapun Joskowicz a Chwiedko Pankowicz.
26. Sieliwon Ihnatowicz, Kucz Waskowicz.
27. Andrzej Sukaczewicz a Siemion Steczkowicz.
28. Marcin Naumowicz, Dacz Waczewicz, Timosz Amiszyc a Kucz Kroczy.
29. Panas Bohnowicz, a Dacz Tarasowicz.
30. Sidor Woczewicz a Sidor Dubrowicz.

Lewa strona.

1. Kolcinik Dorosowicz z bratem Wasylem.
2. Prokop Drobisowicz z synem Niestiorem.
3. Marcin Kuczkiewicz z Karpiem.
4. Sidor Laska z synami Filipem a Hryciem.
5. Arcys Niedzwiedziewicz z synami.
6. Jacko Hutel z synami Tamoszem a Onoską.
7. Wasyl Jackowicz z Makiem Baczkowicz.
8. Chwiedko Miekini i z synem Niestiorem.
9. Bojczycha Stecza wdowa.

10. Tymosz Ardelewicz, Jakub Kisli.
11. Paweł Tyraniewicz, Niczypor Chodziewicz.
12. Decz Suskowicz, Kostian Kononowicz.
13. Lucz Pilianiewicz i z Haczem.
14. Anchim Trochonowicz, Olniclian Holitaiewicz
15. Makar Sienkowicz, Zien Trochymowicz.
16. Stiepan Kiwoniewicz a Miecz brat jego.
17. Chacz Mieliniewicz i z synem Zaniem.
18. Klim Siejpakowicz a Sienko Sejpakowicz.
19. Kucz Hulitajowicz.
20. Karp Sanikowicz, Hryc Wamiutycz.
21. Makar Kuzmicz a Stiecz Sustycz.
22. Daniło Onaczowicz, Jacko Pieśnik.
23. Ostapko Ber Ruczkowicz z ojcem.
24. Marcin Pietrzykowski, Szczepan Krasniczyn.
25. Marcin Krasnikowicz, Andrzej, Jakub bracia a matka Krasuicza.
26. Sienko Kulikowicz.
27. Nastazia Jarosicha z synami.
28. Oleksiej Kulikowicz z bratem Waskiem i Jackiem.
29. Doros Brytonowicz a Marcin Bratka.
30. Olicz Smiotanicz a Wasil Sowoniewicz.

Folwarki miesckie siedzą dwiema połaciami na średnim polu. Ulica końcem jed-
nym ku Trubiance, a drugim końcem ku drodze kamienieckiej.

Siedzibne pole leży jednym końcem ku Czochow, drugim końcem ku miastu. Ma
dłuższy sznurów $47\frac{1}{2}$, ostawa 7 prętów czyni morgów $11/2\frac{1}{2}$.

Drugie pole leży jednym końcem od Czochow, drugim końcem od Babicz⁵, bo-
kiem ku granicy miesckiej. Ma dłuższy sznurów $47\frac{1}{2}$, ostawa 7 prętów czyni mor-
gów $11/2\frac{1}{2}$.

Trzecie pole tymże obyczajem jednako dłuższa i ostawa ale reż 14 krótsze mają
dłuższy, sznurów 42 ostawa $7\frac{1}{2}$ pręta czyni morgów 10/15.

A tymże też obyczajem i lewej połaci pod jednaką dłuższą a ostawą.

Granice włók tych folwarków miesckich.

Jedna sciana graniczy z włókami miesckimi sioła Trubianki.

Druga sciana graniczy Puszczą Kamieniecką.

Trzecia sciana graniczy z włókami sioła Babicz.

Czwarta sciana graniczy z włókami miesckimi.

W tym siele włók 60 gruntu podłego.

Powinność wedle ustawy JKMc i z każdej włóki:

czynszu groszy	30
za tłoiki groszy	12
Summa z każdej włóki czyni groszy	42

Czyni z tego sioła:	
czynszu kop	30
za tłoki kop	12
Summa wszystkiego czyni do skarby JKMci kop	42

Na **Babiczach**⁶ włók 30 gruntu podłego.

Rozdanie od Dobrej Wody.

1. Charyton Kowal, Bartosz Lachowicz, Siemion Kotlärz, Ziszczyna wdowa.
2. Wasko Popowicz, Prokop Bolgirowicz, Ułan Korowajewicz z bracią.
3. Marcin Komanowicz, Pawlis Pilioniewicz, Kuźma Szczerwicz, Jackowa Chrapolicha.
4. Andrzej Sislicz, Nikon Potasowicz, Pietrasz Łopienicz.
5. Snieszkowa wdowa, Daniło Antonowicz, Hryn Choczewicz, Steczowa Gospodkowicz.
6. Sacz Zaniewicz, Hauryło Wasilewicz; Jocz Onaczewicz, Konon Supronowicz.
7. Zdan Simonowicz, Daniło Paskowicz.
8. Iwan Piesienyczyc, Timosz Drohlimowicz.
9. Kostiuk Dorosowicz, Pierchucz Łukian.
10. Hryn Porozny.
11. Chacz Choma Pietrasowicz.
12. Wasil Polowkowicz, Borys Pietrasowicz, Sauka Hunicz.
13. Ustian Repczyc, Lucza Olcha
14. Pasko Andruszkowicz i z Sienkiem.
15. Juchno Awoczko Wudniszkowicz.
16. Jacko, Kostian Andruszkowicy.
17. Koc Makarowicz Koleda.
18. Koc Koleda z bratem Tołłuchem.
19. Andrus Makarowicz z bratem Chwiedkiem.
20. Ostap Sauka Babiczi.
21. Iwan Bartnikowicz a Siemien Hrymachowicz.
22. Lucz Chodziewicz, Iwan Chodziewicz.
23. Sebastjan, Matys, Jan Popławscy.
- 24.
25. Niestor Pankowicz, Chwiedko Matiejewicz, Hrymoch Pankowicz, Zien Wasilewicz.
26. Prokop Hokisiszczewicz, Hrysko Woniutycz, Michał Piotrowicz Kowal.
27. Ustian Batan a Stiecz Hliebko.
28. Hryn Baranowicz $\frac{1}{2}$, Paweła Hurodicy, Timosz Ospodkowicz $\frac{1}{2}$.
29. Wasil Batan, Timosz Batan.
30. Sienko Mackowicz, Totłuch brat jego, Choma Pietrasowicz, Iwan Bartnikowicz.

Te folwarki siedzą jedną polacią na dwóch polach. Ulica jednym końcem ku miastu, drugim końcem ku puszczy panów Kopciów⁷.

Sadzibne pole obiedwie leżą bokiem ku miastu, a końcem ku Dobrej Wodzie. Mają dłużyzny sznurów 55, ostawa 6 prętów czyni morgów 11.

Trzecie pole leży w końcu tych pól, od puszczy panów Kopciów. Ma dłużyzny sznurów 36, ostawa 9 prętów czyni morgów 10/24.

Granice tych folwarków.

Jedna ściana graniczy z włókami miesckimi siola Nurca.

Druga ściana graniczy z włókami miesckimi siola Dobra Woda.

Trzecia ściana graniczy z puszcza panów Kopciów.⁸

Czwarta ściana graniczy od granicy Połowieckiej.

W tym siele włók 30 gruntu podłego.

Powinność wedle ustawy JKMcI z każdej włóki:

czynszu groszy30

za tłoki groszy12

Summa z każdej włóki czyni groszy42

Czyni z tego siola:

czynszu kop15

za tłoki kop6

Summa wszystkiego ze wszystkim do skarbu JKMcI czyni kop21

Z tej summy wyjąć na 1 nie przyjętą włókę.

Sioło miesckie na **Kosnej** włók 42 gruntu dobrego.

Rozdanie włók temu siolu idąc od cerkwi pana Pawła Sapięhy wojewody nowogrodzkiego ku Bacze.⁹

Prawa strona.

1. Lauren Soczewczyc i z synem Andrzejem.
2. Filip Suczewka i z synami.
3. Paśko Iliasz Filipowicz $\frac{1}{2}$, Chwiedor Demidowicz.
4. Stiepan Soczewka.
5. Sacz Stiepanowicz a Sacz Soczewczyc.
6. Pac Soczewczyc.
7. Hrycz Bobren z matką wdową i z synem Kiwoniem.
8. Wakuła Ihnatowicz.
9. Omilian Ihnatowicz.
10. Wasko Popowicz i z synami $\frac{1}{2}$, Liszczyna z synem Maćkiem.
11. Jan Sniszkowicz, Kalis Kurchaiowicz.
12. Ostapko Laczewicz z bratem Malosem.
13. Pleban na czynszu.
14. Chwiedko Bobryk, Tymosz Bobryk.
15. Ihnat Steczowicz.
16. Lowin Steczkowicz, Andrzej Kamiński.

17. Marcin Kędzierski.
18. Matys Tarasowicz, Siemion Piołkowicz.
19. Stiepan Andrzejowicz, Dawid Konachowicz $\frac{1}{2}$, Hrycz pop kosienski.
20. Pasko I Rytko i z synami, Chwiedkiem, Andruiem.
21. Jarywon Liska i z synami.

Lewa strona.

1. Siemion Dasewicz z bratem Miskiem.
2. Sieliwoncza wdowa a Wawrys Dasowicz.
3. Chwiedor Demidowicz, Iwan Dasowicz.
4. Sacz Bobrykowicz.
5. Iwan Saczowicz z bratem Siemionem.
6. Koman a Wasko Soczewiczi.
7. Jarosz Pawłowicz i z synami.
8. Ihnat Steczowicz.
9. i to druga.
10. Wasyl Kusiewicz, Sienko, Hawryło Soczewczyc.
11. Maćko, Chwiedko Bobryki.
12. Omelian Liewoniewicz.
13. Iwan Dasewicz z bracią Pierchurem, Saczem, Haczem.
14. Chroc Mackowicz.
15. Lucz, Andrej, Iwan, Lochwin Chroczewiczy.
16. Pierchur Mackowicz z synem Aleksiejem.
17. Misko Paskowicz a zięć Pierchurow.
18. Lewon Kłopotowicz.
19. i to jego druga.
20. Wieremiej Dasowicz i z synami Timoszem, Żakiem.
21. Andrzej Sawikowicz a Wasko Kacewicz.

To sioło miesckie siedzi dwiema połaciami na średnim polu. Ulica jednym końcem ku granicy pana Pawła Sapiiechy wojewody nowogrodzkiego, drugim końcem ku granicy pana Baki.

Pola wszystkie troje leżą w prawej i lewej połaci, jednym końcem ku ścianie miesckiej o sioła Nurca, a drugimi końcami ku granicy pana wojewody nowogrodzkiego i od granicy Baki, bokiem jednym od cerkwi kosnienskiej, a drugim od Baki. Mają dłużyzny wszystkie pola sznurów 33 ostawa 10 prętów czyni morgów 11.

To pole, które leży bokiem od cerkwi pana Sapiiechy, rzeczki Kosnej, na krzyż rozdane, z tej przyczyny, aby się popa tego sioła zgadzało z miastem Kleszczele.

Granice włók tego sioła.

Jedna ściana graniczy z włókami miesckimi.

Druga ściana graniczy z ziemią pana Baki.¹⁰

Trzecia ściana graniczy z ziemią pana Baki i pana wojewody nowogrodzkiego.¹¹

Czwarta ściana graniczy z ziemią pana wojewody nowogrodzkiego.¹²

W tym siele włók 42 gruntu dobrego.

Powinność z tych włók:

czynszu groszy	59
za tłoki groszy	12
Summa z każdej włóki czyni kopa	1/11
Czyni z tego siola:	
czynszu kop	41/18
za tłoki	8/24
Summa wszystkiego ze wszystkim do skarbu JKMci czyni kop	49/42

Sioło mieskie **Nurzec** ma 57 włók gruntu dobrego.

Rozdanie włók idąc od Babicz ku Kosnej.

1. Iwan Babicz z bracią Wskiem Jarmoczem.
2. i to druga.
3. Sienko Miska.
4. Lewon Sienkowicz.
5. Kondrat Łyska.
6. Sawka Kondratowicz.
7. Chanko Ulkowicz, Andrzej Mikulicz.
8. Trohym Opanasowicz.
9. Iwan Soczewczyc z bracią.
10. Lucz Karpowicz z bratem Andrzejem.
11. Naum Horczyczyc.
12. Andrzej Chlebk, Ustian Batan.
13. Siemion Misko, Harasim Wasnia.
14. Jan Wisienski z Choman.
15. Macko Piotrowicz z bratem Jackiem.
16. Niecz Sankowicz i z synami Timoszem. Iwanem.
17. Siemion Macinowicz.
18. Wasyl Raczkowicz z bratem Sienkiem.
19. Sacz Suskowicz z bratem Suskiem.
20. Hrycz Kozakowicz z bratem Kozakiem.
21. Andrzej Suskowicz z synem Trihimem.
22. Szolost Josko.
23. Tołtuch Miczkowicz z synem Oleksiejem.
24. Zien Paluchowicz.
25. Chwiedko Sakowicz a Wasyl Waniutycz.
26. Aleksiej Miszczyc z bratem Andrzejem.
27. Andrzej Wieszenski z synami Stanisławem, Jakubem.
28. Ilmał Woczewicz, Sanko Ostaskowicz, Matin Tołtanczyc.
29. Hrycz Sołtanowicz.
30. Sacz Ciżewicz burmistrz.

31. i to jego druga.
32. Iwan Saczowicz.
33. Marcin Puszczyk.
34. i to jego.
35. Andrzej Puszczyk.
36. Sauka Saczowicz.
37. Kuprian Martynowicz.
38. Martyn Saczowicz.
39. Andrzej Martynowicz.
40. Oleksiej Oliskowicz.
41. Iwan, Ostap bracia.
42. Ochrym Joskowicz i z synami Iwanem a Łukasiem.
43. i to druga.
44. Iwan Kuszko i z synami Kondratem a Timoszem.
45. Iwan Kenczyk a Miekicz.
46. Borys Kiewoniewicz.
47. Anchym Kenczyk.
48. Pac Kepczyk.
49. Choma Maciuchowicz.
50. Koc Sienkowicz.
51. Iwan Sienkowicz.
52. Panas Miczkowicz.
53. Mojsiej Ostapkowicz.
54. Maciej Kuczaka.
55. Grześ Swadko.
56. Radko Sakowicz.
57. Jakub Joskowicz.

To sioło siedzi jedną połacią na średnim polu. Ulica jednym końcem ku Babiczom¹³, drugim końcem ku Kośnej.

Sadzibne pole leży jednym końcem ku miastu, drugim końcem ku granicy Baczyniej i ku puszczy miesckiej¹⁴. Dłużyzny sznurów 50, ostawa 6 prętów, łokci 5 czyni morgów $11/3/2\frac{1}{2}$.

Drugie pole leży także jednym końcem od miasta, drugim końcem od granicy Baczyniej, bokiem od Kośnej. Ma dłużyzny sznurów 50, ostawa 6 prętów, łokci 5 czyni morgów $1/3/2\frac{1}{2}$.

Trzecie pole leży jednym końcem od miasta, drugim końcem od Połowcow¹⁵ i od puszczy miesckiej, bokiem od Babicz. Ma dłużyzny sznurów 50, ostawa 6 prętów i 5 łokci czyni morgów $11/3/2\frac{1}{2}$.

Granice włók tego sioła.

Jedna ściana graniczy z włókami miesckimi.

Druga ściana graniczy od granicy Połowieckiej¹⁶ i od puszczy miesckiej.

Trzecia ściana graniczy od granicy Babicz¹⁷.

Czwarta ściana graniczy od Kośnej.

W tem siele włók 57 gruntu dobrego.

Powinność z każdej włóki wedle ustawy JKMci:

czynszu groszy	50
za tłoki groszy	12
Summa z każdej włóki czyni kop	1/2/.
Czyni z tego siola:	
czynszu kop	47/30
za tłoki kop	11/24
Summa czyni wszystkiego do skarbu JKMci kop	58/54

Folwarki miejskie na **Trubiance** włók 25 gruntu podłego.

Rozdanie idąc od Czochoów.

1. Sidor Komanowicz, Onaczko Hulkowicz.
2. Iwan Kuczmiech, Hrynowa wdowa.
3. Sawka Laskowicz, Kowal Szczyta.
4. Luczko Protasowicz, Chwiedko Hutiaticz, Taras Protasowicz.
5. Ostapko Chodkiewicz, Onaczko Hulkowicz.
6. Sidor Repczyc, Onaczko Hulkowicz.
7. Iwan Dubicz z bracią Wasilem, Michałem.
8. Denis Dołhosewicz a Hryniusko Kolesnik.
9. Chwiedko Pilianiewicz Koleszniszczewicz.
10. Stanisław, Matus Noszczyc.
11. Chwiedko Ihnatowicz, Roman Artysewicz.
12. Chotym Omielianowicz, Hrycz Szerszeniewicz.
13. Oleksiej Haponowicz, Piecz Ostapkowicz.
14. Wasil Bobryk z Anchymem towarzyszem.
15. Wasko Puszczyk, Sacz Kuczowicz.
16. Timosz Iwan Hredelic.
17. Wieremiej Kurałowicz, Iwan Kaletnik.
18. Jacko Onaczowicz, Zdan Szczypakowicz.
19. Karp Wawresowicz, Andrzej Hrymachowicz.
20. Szczęsny Wieraszczyk, Sienkowa Wiswicz a Siecheń Hredulewicz.
21. Pietras Doros Nasacowicz.
22. Hacz Ihnatowicz, Iliasz, Charilim bracia.
23. Jurek Kislowicz, Matys Wiereszczacyk.
24. Iwan Ostapkowicz, Lucz jego brataniec.
25. Timon Puszczyk z synami Pietraszem, Jackiem.

Pola leżą końcami do ściany włók miejskich jednymi, drugimi końcami do włók sioła Czochow i puszczy JKMci¹⁸, bokiem jednym do włók miejskich na Dobrej Wodzie, bokiem drugim do włók sioła Jelonki.

Granice w okrąg na pręty obegnane.

Jedna ściana graniczy z włókami miejskimi.

Druga ściana graniczy z włókami sioła Jelonki.

Trzecia ściana graniczy z włókami sioła Czechow i od puszczy JKMci Kamienieckiej¹⁹.

W tym siele włók 25 gruntu podłego.

Powinność wedle ustawy JKMci z każdej włóki:

czynszu groszy	30
za tłoki groszy	12
Summa z każdej włóki czyni groszy	42
Czyni z tego sioła:	
czynszu kop	12/30
za tłoki kop	5
Summa wszystkiego czynszu do skarbu JKMci kop	17/30.

ZAŚCIANKI PRZY MIEŚCIE KLESZCZELE.

Pierwszy zaścianek wedle folwarków Kosninskih, między ścianami i Pohrebami, przeciwko cerkwi pana wojewody nowogrodzkiego, którego zaścianku jest włók 3/13 gruntu średniego. Tem zaścianek przyjął na czynsz Stanisław Mordas wójt kleszczelewski, z którego ma płacić, według ustawy JKMci, kop 12/58/5³/₁.

Drugi zaścianek na Rokicinie gruntu podłego, którego włók 5/15. Leży jednemi końcami od puszczy panow Kopciow²⁰, drugimi od ściany Babickiej, bokiem jednym od granicy Połowieckiej²¹, drugim bokiem od ściany Dobrej Wody. Te włóki na rezi porzezano, z których uczyniono 15 rez, w każdej po 11 morgów.

morgi

1. Parchwien Repczyc, Wasil Batan, Andrzej Repczyc	11
2. Timosz Batanowicz, Olsiej Raczkowicz i z synami	11
3. Syszczyna Łopaczewicz i z synami	11
4. Borys Kewoniewicz	11
5. Chanko Hulkowicz	11
6. Sacz Drobisowicz, Iwan Polianin, Atrys Chodiewicz	11
7. Pasko Wasilewicz, Czibrynczyna wdowa	11
8.	11
9.	11
10.	11
11.	11
12. Wasil Mikitycz a Jarmosz Tarasowicz	11
13. Jarmosz Babiczowicz a Andrzej Repczyc	11

14. Andrzej Repczyc, Parchwien Repczyc	11
15.	11

Trzeci zaścianek gruntu podłego przy tamże siele Babicz, którego jest włóka $1/1\frac{1}{2}$ leży od ściany Połowieckiej, a od trzeciego pola babiczego, tamże na Rokicinie. A te włóki rozdzielone na trzy części po 10 morgów i prętów 15.

	morgi pręty	
1. Iwan Kokinckowicz, Artys Kot, Sacz Drobisowicz	10	15
2.	10	15
3.	10	15

Czwarty zaścianek na Hruskim sianożęci średniej leży jednym końcem od Hruskiej rzeczki, od pana Iwana Wachanowskiego²², drugim końcem od rzeczki Nura od Pohrebów, bokiem od ściany mieskiej, między Nurem a Hruską, którego włók 5/19. Ten zaścianek przerzezano na 17 rezi a w każdą po 10 morgów, a tych rez jest 16, a siedemnasta reza ma morgów 9.

	morgi
1. Choma Maciuchowicz, Sienko brat jego Maciej Kuzaczyc	10
2. Jacko Swirdol, Łukian Pilianiewicz, Doros Popwicz, Kuzma Okeniszczyc	10
3. Radko Wasilewicz, Malos Laczewicz, Ostapko Laczewicz, Borys Kiwoniewicz	10
4. Marcin Wasilewicz, Malos Laczewicz, Iwan Sauczyc, Michał Ominzicz	10
5. Doros Biejbinowicz, Dacz Tarasowicz, Marcin Broda, Chwiedko Dorosowicz	10
6. Iwan Piesienka, Sachuiej Saczowicz, Denis Simonowicz, Jarmocz Liszczyc	10
7. Iwan Zajac, Koc Zachajkowicz, Siemion Maciuchowicz, Kucz Maciuchowicz, Olichwier Sustowicz	10
8. Tymon Puszczyz i z synami Pietraszem, Jackiem, Oliksiej Łuszczyc, Siemion Kłopotowicz	10
9. Naum Horczyca, Lucz Chodiewicz, Kuprian Chodkiewicz	10
10. Chwiedko Pankowicz, Sidor Wocewicz, Kucz Waskowicz, Iwan Bartnikowicz, Chwiedko Matjanowicz	10
11. Oliksiej Hapunowicz, Marcin Pudkowicz, Iwanin Polianin, Pacz Ostapkowicz, Iwan Dubowicz	10
12. Wasko Puszczyz, Sacz Kiczkowicz, Stanko Tolkowicz, Jakub Joskowicz	10
13. Kalenik Sauczyc, Mazan Jackowicz, Ostapko Kemzyc, Jacko Kerschajowicz, Bohdan Anaskowicz, Iwan Hredel, Paszka Wasilewicz, Janko Snieszkowicz	10
14. Denis Dołhasiewicz, Hryninsko Kokiśnik	10

15. Matys Noszczyc, Iwan Kuzmicz, Sauka Laskowicz, Chwiedko Pili-
niewicz, Wasyl Bobryk, Onaczko Hulkowicz, Szczęsny Wiereszczacyc . 10
16. Sacz Ciżewicz, Panas Michowicz, Chanko 10
17. Iwan Kuško, Iwan Sieliwniewicz 9

Piąty zaścianek gruntu podłego, błotnego między ścianą Nurską i Połowiecką²³ i od puszczy mieskiej, od granicy pana Baki²⁴, morgów $4/2\frac{1}{2}$. Przyjął ten zaścianek poddany JKMci na imię Kockolenda, młynarz.

Przy tymże od puszczy rezi 3 w każdej po 10 morgów a czwarta ma morgów 13, prętów 17 gruntu podłego.

	morgi	pręty
1.	10	
2.	10	
3. Daniel Paszkowicz, Iwan Szumowicz	10	
4. Hryn Hutel, Chwiedko Saskowicz	13	17

W końcu tegoż nad błotem od Połowców Ulianiewa jedna reza gruntu podłego ma morgow 10

Ten zaścianek przyjął na czynszu Chorosko Iwan z synem Stasiem i Piotrem.

Tameż za borem mieskim, u Diedowa Błota, od Połowcow, gruntu podłego morgów 13/10. To przyjął poddany JKMci na imię Jacko Andruszkowicz.

A w drugą stronę mieskiej puszczy u Pozdyka gruntu przedniego włók 2/6 przyjął poddany JKMci na imię Pozdryk Timosz.

Przy tymże jest dwie rezie od ściany Nurskiej, a granicy pana Baki, końcami od mieskiej puszczy, gruntu podłego.

	morgi	pręty
1.	19	20
2.	13	24

Zaścianki między Jelonką i między miastem z trzeciej strony od ściany Suchej Woli, którego włoka $1/2/20$ gruntu podłego przyjęli poddani JKMci na imię Trochim, Hapun Chlebowiczi, Charyton Kowal.

Summa zaścianków przy mieście Kleszczele gruntu średniego włók $11/2$.

Powinność z każdego morgu wedle ustawy JKMci po groszu $1/7\frac{1}{3}$ czyni kop $9/35/4\frac{2}{3}$.

Zaścianków gruntu podłego włók $10/25/18\frac{1}{2}$.

Powinność z każdego morgu wedle ustawy JKMci czyni kop $7/35/8\frac{10}{30}$.

Z tej summy odjąć co jest pustego wedle rejestru.

Obręb wójtowski na Pogrebach²⁵ włók 15 gruntu dobrego z lasem dobrym włók 10 a błot i chrostow z obiema brzegami rzeki Hruskiej włók 5. Z tego wójt ma płacić. Ale potem okazał przywilej pan Stanisław Mordas, iż ten obręb ma na wójtostwo kleszczelewskie libertowany od wszelkich płatów.

Boru mieskiego od granicy Połowieckiej włók 18^{26} . To ostawiono miastu na budowanie na drzewo.

Miasta Kleszczele z wypustem włók $17/23$.

A samego wypustu krom miasta włók 8. Z tego ku młynowi plebańskiemu nad rzeką Nurcem Stawiszczna na rzece leżącego morgów 5.

Summa wszystkiego płatu czym z miasta Kleszczele z włók z prętowania i z zaścianków krom obrubu wójtowskiego kop 348/23/7 $\frac{4}{5}$. Z tej sumy wyjąć co jest pustego i wolnego wedle rejestru.

PRZYPISY

- 1 W 1560 r. wójt w Kleszczelach był Stanisław Mordas. Wojciech Mordas w 1560 r. już nie żył, a jego spadkobiercą został Jerzy, brat Stanisława.
- 2 Cerkiew.
- 3 W Jan Kazimierz zatwierdził przywileje i prawa kościoła parafialnego pod wezwaniem Św. Stanisława w Warszawie 20 VIII 1658 r. W tym też roku był on nowo erygowany. AGAD, ASK, dz. XVIII, nr 64, s. 587.
- 4 Wahanowscy wywodzą się z powiatu brzeskiego, z dóbr Wahanów, otrzymanych od Kazimierza Jagiellończyka ok. 1486 roku – Akty Litowskiej Mietriki, wyd. F.Leontowicz, Warszawa 1896-1897, t. I, nr 20. W 1528 r. w popisie wojsk występuje syn Michajły, Fiedor Wahanowski – zob. Russkaja Istoriceskaja Biblioteka (dalej: RIB), t. XXXIII, s. 12, 102. Fiedor Wahanowski (pisał się też Wahanowicz), a później jego synowie zajmują się spławem zboża do Gdańska. W rejestrze komory celnej we Włocławku są notowani: w 1544 r. Fiedor Wahanowski – 60 łasztów zboża, w 1557 r. Maryna Wahanowska, żona Fiedora – 20 łasztów, 1561 r. jej sługa – 30 łasztów, w 1568 r. Iwan Wahanowski – 25 i 24 łaszty, Gregorius (Hrenor) i Aleksander Wahanowscy – 20 i 24 łaszty. Są to synowie Fiedora. W 1569 Jan i Jerzy Wahanowscy – 18 i 16 łasztów. Są to również synowie Fiedora. W 1574 r. Aleksander – 15 łasztów, w 1575 r. Grzegorz – 18 łasztów, w 1576 r. Aleksander z Podlasia 18 łasztów i Grzegorz 12 łasztów. „Regesta theloniei aquatici Vladislav”, wyd. S.Kutrzeba i Fr.Duda, Kraków 1915, s. 19, 194, 232, 234, 235, 254, 299, 333, 364, 369. W 1567 r. Aleksander, Fiedor, Iwan i Jerzy Fiedorowicze Wahanowscy stawiają po 5 koni każdy z Wahanowa i Podbielska w powiecie bielskim – RIB, t. XXXIII, s. 459, 515, 517. W 1571 r. Aleksander Wahanowski – marszałek JKMc, Hrehori Wahanowski – wojski brzeski i Fiedor Wahanowski podpisują jako świadkowie ugodę Stanisława Hinczy z Droblina i jego żony Heleny Zołuzanki, niegdyś żony Michała Połubińskiego z synami jej. Zob. S.Szołkowicz, Sbornik statiej rozjasniajuszczich polskoje dieło po odnoszeniju k zapadnoj Rossii, Wyp. II, Wilno 1887, s. 102. W 1594 r. żyją Hrehor i Fiedor. Hrehor pisze się z Wahanowa, Podbielska i Krasnego Siola, a Fiedor z Wahanowa i Kruhłego. Zob. AGAD, Kapicjana, p. 11, s. 214, 266. W 1594 r. po śmierci Halszki Wahanowskiej, córki Aleksandra, a żony Jana Chaleckiego, miecznika W.Ks.Litewskiego, folwark Kruhłe został podzielony na cztery części pomiędzy Wahanowskich – AGAD, Kapicjana, p. 11, s. 214. W 1596 r. dobra Podbielsk przeszły prawem zastawnym na Aleksandrę Tyszkiewiczową, żonę Hrehora Wahanowskiego, który od niej pożyczył 3 000 kp gr. lit. i przeniósł zastaw z Ponikwy (dobra ojcowskie) w pow. brzeskim. Zob. AGAD, Kapicjana, p. 11, s. 365.
- 5 Dziś Kuzowa.
- 6 Patrz przypis 5.
- 7 W 1506 r. król Aleksander nadał swojemu pisarzowi Kopciowi Wasilowiczu Czierpihore doże dobra Wierzchowicze, leżące w powiecie kamienieckim. Zob. Szołkowicz, s. 100. A.Wawrzyńczyk, Rozwój wielkiej własności na Podlasiu w XV i XVI wieku. Wrocław 1951, s. 86, mylnie podaje datę 1504. Między Babiczami, wsią miejską Kleszczel a wsiami Dołbizna i Busznice, należącymi do dóbr Wierzchowicze, znajdowała się puszcza, której północno-zachodni skraj był granicą między Podlasiem a powiatem kamienieckim. Kopec Wasilowicz miał trzech synów: Fiedora, Iwana i Wasyla, którzy występują w 1555 r. Zob. Sapiehowie. Materiały historyczno-genealogiczne i majątkowe, Petersburg 1901, t. I, s. 51. Trudnią się oni spławem zboża do Gdańska. W rejestrze komory we Włocławku w 1555 r. występuje Iwan

– 40 łasztów, w 1556 r. – 21 łasztów, w 1557 r. – 20 łasztów, w 1573 r. występuje Wasyl – 15 łasztów – Regesta, s. 67, 100, 129, 237. W puszczy należącej do dworu wierchowickiego prowadzili Kopciowie akcję kolonizacyjną. O jej efektach informuje spis strat, jakie powstały w wyniku najazdu na Wierchowice Kaspra Walentynowicza Dembińskiego, żonatego z Maryną Iwanówną Kopciówną, bratanicą Wasyla. W spisie tym, sporządzonym w 1577 r. przez wdowę po Wasylu, Wasylową Kopciową, wymienione są wsie należące do dworu: Wierchowica, Radeewicz, Busznice, Bierzowa Wola, Dołbizna, Kraznica, Opaka Mała i Duża, Żereńce, Konachowice, Omeleniec i Świnie – zob. Akty wydawamyje Wilenskoju Archeografieskoju Kommissieju, Wilno 1888, nr 156. W puszczy sąsiadującej z Podlasiem powstały wsie Opaka Duża i Opaka Mała.

- 8 Granica z powiatem kamienieckim.
- 9 Hrehory Baka starosta rohaczewski. W 1571 r. podpisuje jako świadek ugodę Stanisława Hinczy z Droblina i jego żony Heleny Żołuzanki, niegdyś żony Michała Połubińskiego z synami jej – zob. S.Szołkiewicz, s. 102.
- 10 Granica z powiatem brzeskim.
- 11 Granica z powiatem brzeskim i dobrami boćkowskimi.
- 12 Granica z dobrami boćkowskimi.
- 13 Dziś Kuzowa.
- 14 Las miejski znajdował się za Nurcem (dziś wieś Czeremcha).
- 15 Połowce – siedziba wójtostwa w starostwie brzeskim.
- 16 Granica z powiatem brzeskim.
- 17 Patrz przypis 13.
- 18 Puszcza Kamieniecka.
- 19 Granica z powiatem kamienieckim.
- 20 Granica z powiatem kamienieckim.
- 21 Granica z powiatem brzeskim.
- 22 Wieś Wólka Wygonowska.
- 23 Granica z powiatem brzeskim.
- 24 Granica z powiatem brzeskim.
- 25 Obręb wójtowski graniczył od zachodu i południowego zachodu z gruntami wsi Żuki (dawniej Kośna), wchodzącej w skład dóbr boćkowskich.
- 26 Południowa granica boru miejskiego była jednocześnie granicą z powiatem brzeskim.

ANEKS

DOKUMENT NR 1

Kraków, 22 III 1523

Przywilej lokacyjny Kleszczel.

Oryginał do drugiej połowy XIX wieku przechowywany w archiwum miejskim Kleszczel, pergamin, język ruski, podpis króla, na sznurze zawieszona pieczęć mniejsza W.Ks.Litewskiego. Obecnie znajduje się w oddziale rękopisów Centralnej Biblioteki Akademii Nauk Litewskich SSR, F4-4; Wpis: AGAD w Warszawie, Metryka Litewska, ks. zap. XII, k. 82v, pt. „Priwilej miestu Kleszczeliazskomu na prawo chełmskoje i na inszye wolnosti s pewnymi powinostmi w koždyj god”. (pisownia oryginalna) Kopie: 1) W księgach wieczystych Kleszczel „polskim pismem z ruskiego skoropisu przepisana”, k. 1-3 (kopia ta jest podstawą niniejszego wydania

dokumentu, zachowana została pisownia oryginalna). Do drugiej połowy XIX wieku księgi znajdowały się w archiwum miejskim; 2) W: „Zbiór praw, przywilejów ... Kleszczelów”, BU Wilno, rkps. 4436, k. 3 – 4 v.; 3) WAP Bstok, Kamera 2674 – kopia z kopii 1; 4) WAP Bstok, Kamera 2674 – kopia z kopii 3.

Wyd.: 1) *Akty odnoszące się do historii Zachodniej Rosji*, t. II, Petersburg 1848, nr 123, s. 153-154, 2) I. Daniłowicz, *Skarbiec dyplomatów ...*, t. II, Wilno 1860, nr 2296, s. 296-297, tłumaczenie na język polski wg kopii ruskiej (kop. 1.), znajdujące się w archiwum miasta Kleszczele.

Regestr: R. Jasas, *Pergamentu katalogas*, nr 270, Vilnius 1980, s. 110.

Zygimont etc.

Czynim znamenito sim naszym listom, chto na neho posmotryt, abo czuczycy icho usłyszyc, nyneszyc y na potom buduczyc, komu budet potreba toho wedaty, szto jeśmo perwo seho roskazali woiewode wilenskomu i kancleru naszomu, neboszczycu panu Mikołaiowi Mikołaiewiczu, misto na nas saditi w Kleszczelach na zemli bel-skóho poweta. Ino ludi poczalisia byli w tem mistom saditi i ucze ich było nemało osiło i neboszczyc pan woiewoda prywernuł ich był k paszy dwornej kleszczelezskiej i dla toho dey ludej nemało z mista procz sia było rozyszło. I My choticzycy to, iż to iest y z szkodnym naszym hospodarskim, zaś jesmo roskazali woiewode wileńskomu, kancleru naszomu, staroste bielskomu y mozyrskomu, panu Ołbrachtu Martynowiczu Gasztoldu tam misto saditi. I pan woiewoda z roskazania naszoho, chotiazycy toie misto naszo Kleszczelezy rozszeryty ku pożytku naszomu hospodarskomu, dał im prao chełminskoie, po ktoromu prawu onyi maiut sia sprawowati i raditi i na to im ses list dał, kotorymże liste wypisano, iż maiut nam płatu dawaty z kozdoie wołoki po puł kopy hroszej litowskoie monety, po desiat peniazey hrosz, a po boczcie soliance owsa trasiennoho. Kapszczynny po puł kopy hroszej chto piwo waryt, a chto med systit po puł kopy hroszey litowskoie monety. A od win małych i welikich dwa penezey na dwor nasz, a treti na woity. A torhowlajc chto sia bawit i czym torhujet chlebom, soloiu, łoiem albo innym reczmi, maiet dawati na hod po hroszu. A z jatok miasnych maiet dawati każdy reznik kozdoho torhu po plecisku miasa baranieho na dwór nasz. I tez korczmy winnyje maiut byti na nas hospodara, a chto kolwek budet winion szynkowati toto maiet piatdesiat dati na hod po desiat hroszey, a innich płatow i dochodow niekotorych czerez to nemaiut dawati. Y tez dwor nasz ich ne maiet i suditi i raditi, nazli maiet wspołek z burmistry i radcy, wedle prawa ich chełminskoho, ktoroie im pan woiewoda eho miłost dał. Y także maiet byti burmistr dworny, ktoroho nasz dwor oberet z tych mieszczan kleszczelezskich i toto burmistr maiet sterczycy win, na dwor nasz nalezaczych, a druhi burmistr maiet byti mieistki. I kozdoho hodu maiut burmistry obierany byti, tak z dwóra iako i z mista według prawa chełminskoho. A potomże kotoryieby do toho mista prysli lude wolnyie, a chotili by saditisia w tom miste kleszczelezskim na sirom koreni, a ne na porublach, tym dał jeha miłost pan woiewoda wolu na desiat hod od czynszu, szczo z wołoki idet po puł kopy hroszey, a po beczie owsa.

A chtob piwo warył, abo med sytił, abo torhowoho używał, tot maiet dawaty po tomu kak wyzey opisano w sem nowym liste. A toto płat maiut dawati z włoki po puł kopy hroszey, a po boczce owsa, wysiediwszy toie deset hodow. A szto sia dotyczeh tych, hotoryieby chotieli sedety na wołokach poroblennych, tym tez dał jeho miłost woli na dwa hody od czynszu. A kak wysiediwszy dwa hody, tak maiut czynsz dawati, ale iesliby korczmu mieli, piwnicu albo medowaiu, abo torhu używali, pred sia maiut wedle ustawy wysey opisanoie dawaty. A kotoryie uže teper sediat na wołokach hotowych, proroblanych, takowy předsia maiut czynsz dawaty. Y toto ony list, pana woiewody, pered nami ukazywali i bili nam czołom, abychmo na to dali im nasz list. Ino my wysłuchawszy teho listu, jeho miłosty pana woiewody, na to daliesmo ses nasz list. Maiut sia ony tym prawom suditi i toho prawa używati, a tyie płaty nam wspólnie dawati, kak w liste pana woiewodinom i tez w werchu seho lista naszeho wypisano. A na twerdost toho i peczet naszu kazaliesmo prywesiti k semu našzomu listu.

Pisan w Krakowe roku 1523, miesiaca marca 22 dnia.

Sigismondus Rex.

Kopot Waskowicz marszałok y pisar [Kopot Waśkowicz, marszałek W. Ks. Litewskiego – przyp. J.Z.]

DOKUMENT NR 2

Knyszyn, 22 II 1568

List króla Zygmunta Augusta do mieszczan kleszczelewskich, w którym zatwierdza pomiarę włóczną miasta i określa wysokość czynszu z wólk miejskich.

Oryginał nieznany. Kopie: 1) WAP Bstok, Kamera 2674, ekstrakt z ksiąg Metryki Litewskiej, sporządzony 8 IX 1783, 4 karty w zeszyt zszyte nicią czerwoną, której końce przechodzą pod opłatkiem pieczęci mniejszej W.Ks.Litewskiego; 2) W: „Zbiór praw, przywilejów ... Kleszczelów”, BU Wilno, rkps. 4436; 3) WAP Bstok, Kamera 2674, kopia z kopii 1.

Żygimont Auhust etc.

Vojtu, burmistru, radcom, mieszczanom mesta kleszczeleskoho.

Prychodili do nas poddani naszy mieszczanie kleszczeleskie Levon Sokerczyc, Paveł Turlevicz a Sidor Reticz, sami od sebe i od inszych meszczan potuznikov svoich. Żaluiuczy nam o tom, iż szto kotorye grunty mestskyje vy vsi meszczane tamoszneje kleszczelskije, vodle pryvilu mestskoho, pod soboiu derzytie i czynsz z kaźdoje wołoki po 30 hroszej a za boczku owsa po 5 hrozei płatite, ino dei wołoki toho mesta v grontach roznych leżat i na inszych mestcach vsi wołoki mestskije gruntom dobrym vychodiat a inde grunt velmi podłyi jest. A mnohij dei z vas do-

bryie grunty mezy siebie rozobrawszy, czynszy rovnyje jak z złych tak i z dobrych gruntov płatite i ku vsiakim povinnostiam mestskim, jak z złocho tak i z dobroho gruntu, zarówno prymuszajete. A ony grunty złyje majuczy, zarowno z tymi kotoryje grunty lepszyje derżat, dosycz czyniti nemohut. O czom my pervo seho za żałoboj u ich dla dostatocznoho v toj reczy postanovienija posyłali jesmo dvorenina naszoho Andreja Dybovskoho¹, kotoryj tak zjehavszy i nivczom pryvila mestskoho ne naruczajuczy, ale uvažyvšy to, žeby suma penezej czynszovych, kotoryja so vsiech vołok onoho mesta kleszczeslenskoho do skarbu naszoho prychodiat zmenšzona nebyli, tak postanovil, iż chto v dobrych gruntach vłoki derżyt tot z dobrych gruntov czynsz bolszyj, a tyje kotoryie grunt podlyi pod soboj u majut menszyi czynsz, płatiti meli. Hde i sam Dybovski toho spravu dał, iż rovnajuczi czynszy vodle gruntov postanovil: z obrubu v sele Nurcu² i v sele Kosnoj, jako z gruntu dobroho s každyje vołoki po 47 hroszej; z obrubu mestskoho kleszczeslenskoho jako z gruntu podłocho, s každyje vołoki po 28 hroszej; z obrubu Dobroj Vody z gruntu podłocho z každyje vołoki po 20 hroszej a z obrubu Trubian, z gruntu seła Babicz³, jako z gruntov velmi podlych, z každyje vołoki po 15 hroszej i po 6 penezej. To jak dej vy postanoveniu Dyboskoho dozyt czyneczy predse vsim zarovno czynsz płatiti kažete i tych kotoryje grunty podlejšyie pod soboj u derżat prymuszajete, szto oni z nemałoj u kryvdou i szkodoju svojeju byti meneczy, bili nam czołom, aby chto nad postanovienie Dybovskoho, kryvdy im v tom delati ne dopustili. Proto gdyż u vezde hde pomere vołoczna ja jest, tak sia zachovayvajet, iż z dobrych gruntov bolszyi a z podlych menszyi czynsz płaczon byti majet, to hdy my hospodar pryvila naszoho ni wczom ne naruszajuczy, odno iżby onaja suma penezy, kotoryja so vsiech vołok prychodit, vodle gruntov porovnana była, zostaviti chotiaczy, prykazujem aby jeste z tych, kotoryie grunty podlyie v mesteczku tamosznem majut, zarovno z soboj u czynszu płatiti ne prymuszali, nikotoroje trudnosti o to im ne zadavali, ale aby jeste czynsz takovym obyczajem jako Dybovskij postanovil to jest z gruntu dobroho z každyje vołoki po 47 hroszej, z gruntu podłocho po 27 hroszej a z gruntu velmi podlych po 15 hroszej i po 6 penezej, a z každyje vołoki boczk u ovs a zo naszo niczoho nedbajuczy predse vodle postanovienija Dybovskoho ku nam sia zachovati ne choteli i sami sia o tom mezy soboj u porovnati nemohi, vyby pered nami sami stali i listy tverdosti za czym, chto z vas gruntov mestskich użyvajete, položyli od podania seho listu naszoho za dve nedeli.

Pisan v Knyszynie 22 II 1568.

Przypisy do dokumentu nr 2

- 1 Andrzej Dybowski w 1555 r. namiestnik Bony dworu łabieńskiego w starostwie grodzieńskim. Zygmunt August przyjął go na swój dwór w Wilnie 18 IV 1562 r. jako dworzanina służącego w 5 koni i powierzył mu w 1563 r. dokończenie pomiaru włócznej w starostwach podlaskich w Brańsku i Suraju (a także w Bielsku i Kleszczelach – przyp. J.Z.). Od 1567 r. sprawował on także urząd starosty knyszynskiego, augustowskiego i zabielskiego ... Zmarł w 1569 r. – O Andrzeju Dybowskim zob. W. Pocięcha, Dybowski Sebastian, w: *Polski słownik biograficzny*, t. VI, z. 2, Kraków 1946, s. 44.

DOKUMENT NR 3

Warszawa, 15 XI 1570

List króla Zygmunta Augusta do Matusa i Jerzego Mordasewiczów w sprawie trzymanego przez nich wójtostwa w Kleszczelach.

Oryginał nieznany. Wpis: AGAD w Warszawie, Metryka Koronna, nr 108, k. 366-368. Kopia: WAP B-stok, Kamera 2674.

Zigmunth August etc.

Oznajmujemy tym naszym listem, iż jako z rozkazania naszego pozwani byli przed kommissarzow naszych urodzonych Kaspra Irzykowicza, podkomorzego mielniczkiego, Jana Lekniczkiego, wojskiego bielskiego, Thomasza Owssianego, pisarza ziemskiego bielskiego, a Stanisława Dmowskiego, służebnika naszego, poddani nasi Matthusz a Gerzy Mordassowiczi o wójtostwo klieszczeliectkie, które oni jakoby nie mając na to prawa słusznego trzymać i na nim nie przystojnie, nie według prawa, z uciążeniem poddanych naszych sprawować się mieli, o co iż się przed tymi kommissarzami naszymi usprawiedliwić nie chcieli, ale do nas z tym appellowali. Tedy wprzód rzeczeni kommissarze nasi tę sprawę wszytkę do nas odesłali a gdy już ta rzecz przytoczyła się przed nas, tedy okazowali oni przywilej sławnej pamięci króla JM Zigmuntha pana ojca naszego najmilszego pismem ruskim na pergaminie z podpisem ręki JKM z pieczęcią Wielkiego X. Litewskiego, na którym acz to opisano, iż król Jm pan ociec nasz potwierdzając danie zeszłego wojewody wilińskiego pana Olbrychta Marcinowicza Gastolta to wójtostwo klieszczeliectkie a ku niemu gruntu w Pogrzebiech włók 10, a młyn wierchu rzeki na Nurczu Dorossewicz z wymiętkami tego młyna i z łowieniem ryb w stawie i też karczmę w domu ich w mieście Klieszczeliach wolna miodowa, piwna i gorzałczana bez płacenia wszelakiego czynszu i podatków, a jatkę mięsną wolną z pożytkami jej w Klieszczeliach niebosczikowi Stanisławowi Mordassowi ojcowi ich samemu, żenie i dzieciom onego dać był raczył wiecznie. Wszakoz iż to imienie nasze Klieszczelie własne i ossobie naszej należy i takie przywileja w nim na żadną rzecz nikomu służyć nie mogą zlaszcza (wedle praw naszych wszytkie wójtostwa na skupienie są i nie może ich nikt wiecznie używać, przeto iż żadnej summy na niem nie mieli, roskazaliśmy byli szacunek wedle statutu, role i domy wszytkie pożytki staksowawszy im summy odłożyć, a to wójtostwo ze wszytkimi ziemiami i pożytkami k nim należącymi na nas od nich wziąć i już to wójtostwo wedle wyroku naszego byli stracieli, ale oni i summy od nas niebiorąc a widząc prawo swe wątpliwe dali się w tym na łaskę i miłosierdzie nasze prosząc nas pokornie, abyśmy nad nimi łaskę naszą yczynili, a to wójtostwo

klieszczelięckie z dochodami jego, także i z onym młynem Wierchu rzeki Nurcza Dorossewicz i z wymiękami tego młyna i z łowieniem ryb w stawie i też karczmę w ich domu w mieście Klieszczelięckim wolną, miodową, piwną o gorzałczaną bez wszelakiego czynszu i podatku i jatkę mięsną wolną z pożytkami jej i gruntu włók 10 w Pogrzebiech wedle starego przywileja pana ojca naszego, nic onego nie umniejszając ani naruszając, przy nich do żywota ich zostawili, i to tym osobliwym listem naszym im upewniając zostawujemy a przywilej króla JM pana ojca naszego prawo ich pierwsze, które na to wójtostwo grunty, ziemie i pożytki mianowane u siebie mieli, tośmy u nich wzięwszy skasowali dekretem naszym królewskim sprawiedliwym, wszakoż nie życząc im z żonami i z dziećmi ich nie mając osiadłości powłóczyć się z osobliwej łaski naszej daliśmy i tym listem naszym dajemy Mathussowi a Gerzemu Mordasziwiczom pomienione wójtostwo miasta naszego Klieszczelięckiego z przysądem z mieszczam klieszczelięckich z dochodami jego, także z grunty, rolami, to jest z onymi 10 włók w Pogrzebicach z karczmą wolną, jatką wolną mięsną, z młynem pomienionym na Norcze i ze wszystkimi pożytkami ku temu wójtostwu należącymi, czego oni do tego czasu używali, do żywotów tylko ich samych dwóch, tak iż za tym listem naszym Matthisz a Gerzy Mordassowiczowie mają to wójtostwo miasta Klieszczelięckiego, ze wszystkimi mianowanymi ku niemu należącymi pożytkami bez dawania czynszu na siebie dzierżyć i używać i wszystkie sprawy urzędowi wójtowskiemu należące, wedle prawa tamesznego, sądzić i odprawować, a pożytki i dochody wszelakie wójtowskie na się brać do żywotów swych, sprawując i zachowując się na urzędzie wójtowskim na wszem słusznie bez obciążliwości poddanych naszych, wystrzegając się za postępkami niesłusznymi karania i niełaski naszej. A przeto wierności Waszej Stanisławowi Chandzińskiemu¹, podkomorzemu drohic-kiemu, dzierżawcy naszemu teraźniejszemu klieszczelięckiemu i na potym będącym dzierżawcom klieszczelięckim, roskazujemy abyście w to wójtostwo i w przychód wójtowski, w role, ziemie, do młyna i w karczmę ich niczym niewstępował ale zachowalibyście ich do ich dwu żywotów we wszystkiej jurysdykcji ich potemu jako i do tego czasu oni to wójtostwo trzymali, nic nie umniejszając, ani przyczyniając, a po żywocie ich to wójtostwo ze wszystkim ma się nam ogółem wrócić, bez taksy i odkładania summy potomkom ich, gdyż sami na dożywociu przestawszy szacować tego wójtostwa nie chcieli. A na to daliśmy tym dwum wójtom ten list nasz z podpisem własnej ręki naszej i z naszą sygnetową pieczęcią.

Dan w Warszawie dnia 15 novembra Roku Pańskiego 1570.

Sigismundus Augustus Rex.

Przypis do dokumentu nr 3

- 1 S.Chądzyński, podkomorzy drohicki, pożyczył królowi Zygmuntowi Augustowi 5 000 kop gr. lit. i otrzymał 25.II.1568 r. w zastaw miasto Kleszczele z wsiami miejskimi. Do dzierżawy kleszczelięckiej król dołączył 5 wsi z starostwa bielskiego: Dubicze, Obychodnik, Czechy, Jelonek, Suchą Wolę i Rudę Pawła Rudnika na rzece Jelonce. S.Chądzyński otrzymał też prawo do założenia folwarku, prawo wolnego rąbania drzew do palenia i budowania w puszczy

(białowieckiej?). Z dzierżawy wyjęto 200 beczek owsa, które miał odsyłać do Warszawy. Zob.
AP Bstok, Kamera 2674.